Doğan Kardeş

Ocak 1966 ★ 125 Kuruş

Mehmet Ali & Akşamsefası

İKİZLER

HAVA ÖNCELERİ KAPALI, YER YER YAĞIŞLI GEÇECEKTİR. GEÇ SAATLERDE KAR YAĞIŞI BEKLENMEKTEDİR.
DUYDUN MU? KAR YAĞACAKMIŞ!

NE DURUYORUZ HEMEN BİR KIZAK HAZIRLAYALIM!

YORULDUĞUMUZA DEĞDİ, ÇOK GÜZEL OLDU!

YURDUMUZ, AFRİKADAN GELEN SICAK HAVA AKIMININ ETKİSİNE GİRİP, GÜNEŞLİ GEÇECEKTİR...
HİÇ KAR YAĞACAĞA BENZEMİYOR.
BAK, DİNLE.

MADEM KAR YAĞMIYACAK, GEL BUNDAN BİR ARABA YAPIVERELİM!
DOĞRU!

AAA!.. KAR YAĞIYOR!

Doğan Kardeş
ÇOCUK DERGİSİ

Sayı : 562 *Ocak 1966*

•

Kuruluşu: 23 Nisan 1945

Fiatı: 125 kuruş

•

Aylık çocuk dergisi ✶ Sahibi: Kâzım Taşkent ✶ Umumi Neşriyat Müdürü: Sadi Abaç ✶ Sayıyı hazırlayan: Orhan Tercan ✶ Ressam: İbrahim Ersaraç ✶ Yazı İşleri Bürosu: Galata Kuledibi, İlkbelediye Caddesi, Küçükhendek sokağı No. 27, Kat 1 ✶ Mektup adresi: Posta Kutusu: 217 Beyoğlu ✶ Yazı İşleri için telefon: 49 01 00 - 44 05 39 ✶ Abone, posta ve banka havaleleri ve her türlü siparişler, Divanyolu Klodfarer Caddesi No. 7 de Doğan Kardeş Yayınevine yapılmalıdır ✶ Yayınevi ile mektuplaşma adresi: P. K. 1146 İstanbul ✶ Yayınevi telefonu: 27 34 54 ✶ Abone şartları: 12 sayı hesabiyle yıllık 10 lira ✶ Yurt dışı iki misli ✶ Adres değişikliği için 50 kuruşluk posta pulu gönderilmelidir ✶ Gelen yazılar, resimler basılsın basılmasın sahibine geri verilmez ✶ Dizildiği yer: Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi ✶ Basıldığı yer: Dünya Gazetesi Matbaası Cağaloğlu, Narlıbahçe Sokak, No. 5 İSTANBUL

Dergimiz «Basın Ahlâk Yasası»na uymayı taahhüt etmiştir.

Doğan Kardeş Dergisi ve kitapları
YAPI ve KREDİ BANKASI
nın kültür hizmetlerinden biridir.

BU SAYIDAN SONRA

Doğan Kardeş

2,5 AY KADAR ÇIKMAYACAK !

✶

Fakat 23 Nisan 1966 günü onu yepyeni bir şekilde ve haftalık olarak yine karşınızda bulacaksınız !

DOĞAN KARDEŞ'in Sevgili Okuyucuları !

Şimdi 562. sayısını elinizde tuttuğunuz bu derginin ilk sayısı, bundan yirmi yıl önce, 1945 yılının 23 Nisan günü çıkmıştı. Okulunda hayata hazırlanırken 18 arkadaşıyla beraber, devrilen bir dağın altında kalan ve bu talihsizlik yüzünden, iyi insan, iyi vatandaş olmak emelleri topraklar altında kalmış bir küçük çocuğun, daima hizmet aşkıyle dolu bir insan olan Sayın Kâzım Taşkent'in oğlu **DOĞAN**'ın adını taşıyan bu dergi, yarıda kalmış o emeli bütün Türk çocuklarına mal etmek; hayatta daima bilgiyi, daima iyiliği, doğruluğu, güzelliği aydınlatan bir meş'ale olmak gayesiyle çıkmıştı. **DOĞAN KARDEŞ** dergisi tam yirmi yıl bu emeli gerçekleştirmek için çalışmıştır. Onun ilk okuyucuları, bugün otuz yaşını geçmiş, çoğu ana baba olmuş, çocuk yetiştirmek görevini üzerlerine almış vatandaşlardır. Onlar şimdi çocuklarına **DOĞAN KARDEŞ**'i okuturken, eminiz ki, çocukluklarında kendilerine arkadaşlık eden **DOĞAN KARDEŞ**'i sevgi ile hatırlamaktadırlar.

→

Mehmet Ali & Akşamsefası

Ama unutmayalım ki, dergiler de tıpkı insanlar gibidirler. İnsanlar bir taraftan yaşlanır, hayat boyuna değişir, ihtiyaçlar artar, yenilikler birbirini kovalarken, dergilerin eski hallerinde kalacağı düşünülebilir mi? **DOĞAN KARDEŞ** Dergisi de yirmi birinci yaşını sürdüğü şu günlerde, yenileşmek, tazelenmek, zamanın gereklerine uymak, okuyucularını yaşadığımız devrin hayat anlayışı içinde aydınlatmak hazırlıkları içindedir.

Gün görmüş dünyamızda feza devrinin açılması ile beraber her şey hızla değişme yoluna giriyor. Bu değişme yolunun açılmasında ise öncülüğü, bütün dünyada, çocuk dergileri yapmaktadır. Nasıl çocuklar daima büyüklerden daha canlı, daha hareketli iseler, bugün, Batı medeniyetinin ön sıralarında yer almış memleketlerin çocuk dergileri de, büyükler için çıkarılan dergilerden daha canlı, daha hareketlidirler.

Size haber verelim ki, DOĞAN KARDEŞ işte bu canlılığa katılmak hazırlıklarına girişmiştir ve hazırlıklarını daha da hızlandırmak için sizlerden iki buçuk ay kadar izin rica ediyor.

DOĞAN KARDEŞ bu sayısından sonra 2,5 ay kadar çıkmayacak, fakat ilk çıktığı günün yıldönümü olan 23 Nisan 1966 da, baştan sona değişmiş, yepyeni bir çehre ile elinizde olacaktır.

DOĞAN KARDEŞ NASIL OLACAK ?

Sizi fazla merakta bırakmamak için bu değişiklik üzerine biraz bilgi verelim:

23 Nisan 1966 dan itibaren **DOĞAN KARDEŞ,** büyüklerinizin çok iyi tanıdığı **HAYAT MECMUASI** boyunda, tıpkı onun gibi, dünyanın en ileri baskı tekniği olan **Tifdruk baskı tekniği ile** ve tabiî renkli olarak basılacak ve artık, aylık değil, **Haftalık** olacaktır. Yeni şekliyle **DOĞAN KARDEŞ,** çocuk dergiciliğinde bilgi sahibi, dünyadaki yenilikleri yakından izleyen, Avrupa'lı çocuk dergileriyle işbirliği yapacak yeni bir yazı heyeti tarafından hazırlanacaktır.

Haftalık DOĞAN KARDEŞ'in fiyatı da 125 kuruştan 100 kuruşa inecektir.

★

Sizlere **DOĞAN KARDEŞ**'in yenileşmesi üzerine şimdilik bu kadarcık bilgi verip hazırlanmak için izin isterken şunları da ekleyelim:

DOĞAN KARDEŞ'e abone olmuş olan okuyucularımızın hakları kaybolmayacak, **DOĞAN KARDEŞ** yeni şekliyle çıkmaya başlayınca, abonelerimizin adreslerine, ödedikleri para kadar dergi gönderilecektir.

★

23 NİSAN 1966 TARİHİNİ UNUTMAYINIZ !

★

DOĞAN KARDEŞ'in 23 Nisan 1966 da çıkacak ilk sayısını bekleyiniz.

Hattâ bu tarihi bir tarafa yazınız. Yeni şekliyle **DOĞAN KARDEŞ**'i çok beğeneceğinizi ümit ediyoruz ve sözlerimizi bitirirken şunu da belirtiyoruz ki, görünüşüyle ve içindekilerle dünyanın en ileri çocuk dergileri katına çıkmaya hazırlanan **DOĞAN KARDEŞ,** ilk yayınlandığı zaman, kendisine seçtiği eğitim yolundan, yâni bilgiye önem vermek; iyiliği, doğruluğu, güzelliği üstün tutmak; kötülüklerle savaşmak yolundan hiç bir zaman ayrılmayacaktır.

23 NİSAN 1966'yı BEKLEYİNİZ !

Sevgilerimizle.

DOĞAN KARDEŞ'in
YENİ YAZI KURULU

DOĞAN KARDEŞ postası

Canım Doğan Kardeş'im,

Son sayıyı biz evde bulunmadığımız bir sırada postacı kapının altından atmış. Seni görünce nasıl sevindiğimi bilemezsin. Ablamla çekişip duruyoruz, önce ben okuyacağım, sen okuyacaksın diye. Sevgili kardeşim, gönderdiğim «Gece» adlı şiirimi sayfalarında bulamayınca «Doğan Kardeş Postası» nı açtım. Orada da cevap yoktu. Sana darılmış değilim, çünkü her kardeş benim gibi sıra bekliyor. Sana bir de resmimi yolluyorum, beni tanıman için.

MİNE AKKAYA — İSTANBUL

Sevgili Mine Kardeş,

Kardeşlerimden gelen yazı ve mektupların dergimizde basılması sırayla değil, seçimledir. Sadece basılmaya değer görülenler bir sıraya konur, gerekiyorsa, mektuplara da cevap yazılır. «Benim şiirim nasıldır?» diye soru soran kardeşlerimin bir kısmı bu yüzden cevapsız kalınca üzülüyorlar, Bereket sen onlar gibi yapmamış bana darılmaya kalkmamışsın.

İlgine ve sevgine teşekkürler.

DOĞAN KARDEŞ

Sevgili Doğan Kardeş :

Ben okumaya başlamadan önce pek huysuz bir kızdım. Bir işe başlar, sonunu getiremezdim. Sonra birden değişiverdim. Artık, pul dolusu büyük bir defterim var. Şiir de yazıyorum, ama pek okadar güzel değil! Tatil yarışmalarına katıldım, derece alamadım. Doğan Kardeş'im, ne olur, bana düşünceni açıkla.

VİKİ ÇİPRUT — İSTANBUL

Sevgili Kardeş,

«Huylu huyundan vazgeçmez» derler ama, sen geçmişsen ne mutlu! Bana sorarsan, şiir yazmak, her şeyden önce bir kabiliyet işidir. Bilgi ve kültür, bu kabiliyeti sadece besler ve destekler. Herkes, uzun ve sabırlı bir eğitim sonunda, iyi bir meslek edinebilir. Ne var ki, doğuştan bir sanat gücü olmayan kimsenin, ille de şiir yazacağım diye didinmesi boşunadır. Ayrıca, şiir yazamamak bir eksiklik değildir. Değerli insan olabilmek için, önümüzde yüzlerce yol var, öyle değil mi, kardeş?

DOĞAN KARDEŞ

Mehmet Ali & Akşamsefası

YILBAŞI HEDİYESİ

YAZAN:
O'HENRY

ÇEVİREN:
GÜLEN OLUT

Bir dolar (*) ve seksen yedi sent. Bu üçüncü sayışıydı ama sonucu her defasında hep aynı çıkarıyordu. Della, bu parayı, dişinden tırnağından arttırarak kuruş kuruş toplamıştı. O akşam yılbaşı gecesiydi. Avucundaki paraya bakıp ağlamaya başladı.

Della ağlıya dursun, gelin biz oturduğu eve bir göz atalım. Şehirdeki ucuz, küçük kiralık katlardan biri. Her taraftа yoksulluk belirtileri göze çarpıyor.

Della pencerenin önünde durdu ve boş bakışlarla kül renkli bir bahçenin, kül renkli duvarı üstünde yürüyen kül renkli bir kediyi seyretmeye başladı. O gece yılbaşıydı. Elinde avucundaki bütün para bir dolar seksenyedi sentti. Bununla kocası Jim'e ne alabilirdi ki! Oysa günlerdir hep Jim'in pek beğeneceğini umduğu çok pahalı bir şeyi almayı kurup durmuştu.

Della birdenbire pencereden çekildi ve gelip iki cam arasındaki aynanın önünde durdu. Aynaya bakınca rengi biraz uçtu ama gözleri parıldadı. Firketelerini çıkarıp saçlarını salıverdi. Bu yoksul ailenin üstüne titrediği iki değerli şey vardı. Biri Jim'in dedesinden kalma altın cep saati, öteki de şimdi bir çağlayan gibi Della'nın omuzlarına dökülüp topuklarına kadar inen ipek gibi saçlarıydı. Della saçlarını çabuk çabuk fırçaladıktan sonra, kocaman bir topuz yapıp topladı. Bir süre kararsız kararsız bakındı. Gözleri doldu. Eski kahve rengi mantosuna uzandı. Şapkasını da giyinip uçarca-

(*) Dolar aşağı yukarı 10 lira değerinde bir Amerikan parası. Bunun yüzde birine sent denilir.

sına odadan fırladı. Merdivenleri birer ikişer inerek soluğu sokakta aldı.

Biraz yürüdükten sonra bir dükkanın önünde durdu. Dükkânın tabelasında «Madam Sofronio, Her Türlü Saç Eşyası» yazılıydı. Della nefes nefese ikinci kattaki dükkâna girdi.

«Saçlarımı satmak istiyorum» dedi bir solukta. Madam, soğuk soğuk, «Ben de saç alırım» dedi. «Şapkanı çıkar da bir görelim.»

Della saçlarını çözdü. Kadın tecrübeli parmaklarıyla saçı şöyle bir yokladıktan sonra: «Yirmi dolar eder» dedi.

«Haydi hemen kes de, parayı ver öyleyse» diye sabırsızlandı Della.

Ondan sonraki iki saat çarçabuk geçti. Della Jim'e hediye almak için dikkânlara girip çıkıyordu. Bir yerde aradığını buldu. Tam istediği gibi bir şeydi. Jim için yapılmıştı sanki bu. Epeyce dükkân dolaştığı halde onun gibisine rastlamamıştı. Bu güzel platin zincir, Jim'in altın cep saati için biçilmiş kaftandı. Fiyatı 21 dolardı. Böylece seksen yedi senti de artmıştı.

Della hızlı hızlı evinin yolunu tuttu. İçeri girdi. Artık eskisi gibi sevinçten uçmuyordu. Yavaş yavaş iyice yatıştı. Durumu enine boyuna düşünebilecek duruma gelmişti. Aynaya baktı. «İnşallam, Jim kızmaz» diye söylendi kendi kendine. «Mutlaka bu kısacık saçı çok yadırgayacak. Belki de oğlan çocuklara benzediğimi söyliyecek ama bir dolarla da ona lâyık bir hediye alamazdım ki!» Sofrayı kurdu ve Jim'i beklemeye başladı. Zincir avucundaydı. Merdivenlerde tanıdığı ayak sesini duyunca benzi kül gibi oldu. Kapı açıldı. Jim içeri girdi. Della-ya bakınca yüzü değişti. Ama bakışlarından ne düşündüğünü anlamak mümkün değildi. Della, «Ne olur bana kızma, Jim» diyerek yerinden fırladı. «Saçlarımı sana hediye alabilmek için kestirdim. Hem sonra saçlarım çok çabuk uzar. Kızmadın değil mi?

YILBAŞINDA

ÇOCUKLAR İÇİN

EN DEĞERLİ

A R M A Ğ A N

OLSA OLSA

BİR

«DOĞAN KARDEŞ»

KİTABIDIR

Yeni yılın kutlu olsun: Haydi şimdi gül. Bak sana ne cici bir hediye aldım.»

«Demek saçlarını kestirdin?» diye söylendi Jim.

«Berbere sattım» diye cevap verdi kadın.

«Yani artık saçların uzun değil, öyle mi?» diye sordu Jim bön bön.

«Bir defa oldu» diye atıldı Della. «Artık bunu uzatmasak. Bak bu gece yeni bir yıla giriyoruz. Kırgınlık, dargınlık olmasın. Hem sonra senin için sattım.»

Birden Jim'in aklı başına geldi. Elini cebine atıp güzel minik bir paket çıkardı. Della paketi kapıp çarçabuk açtı. İlkin bir sevinç çığlığı attı. Sonra gözlerinden yaşlar boşandı. Ne zamandır vitrinlerde seyretmeye doyamadığı bir çift topuz tarağı avucunda duruyordu. Hem de tam saçına giden renk. Ama onları nereye takacaktı ki!.

«Az daha unutuyordum» diye yerinden fırladı Della. Bir yandan gözlerini silerken bir yandan da gülümsemeye çalışıyordu. Zinciri uzattı «Nasıl? Güzel değil mi? İnanmazsın, bunu bulabilmek için şehrin altını üstüne getirdim. Haydi ver saatini takalım. Artık saatini cebinden sık sık çıkarıp bakabilirsin.»

Jim, acı acı gülümsedi, «Gel» dedi. «En iyisi biz yılbaşı hediyelerimizi saklıyalım. İleride kullanırız bu güzel şeyleri. Ben de tarakları almak için saatimi satmıştım da!..»

Bir Endülüs Masalı

GERÇEĞİ SÖYLEYEN KUŞ

Çeviren: ORHAN TERCAN

BİR zamanlar Endülüs'te, birbirinden güzel üç öksüz kız kardeş vardı. Yoksul evlerinin bahçesinde, bir akşam, oturmuş konuşuyorlardı. En büyükleri diyordu ki:

«— Doğrusu, ben Kıralın ahçıbaşısiyla evlenmek isterdim! Bol salçalı yemekleri, yağlı ballı tatlıları mideye indirirdim! Gel keyfim gel!»

Ortanca kız söze karıştı:

«— Seninki de oburluk ama! Ben olsam, Kıralın pastacısını seçerdim. Düşün: Reçelli, bademli pastalar, billûr şekerleri, renk renk dondurmalar... Hepsi elimin altında! Arasıra sizleri de dâvet ederdim.. (Sonra en küçük kıza dönerek) Ya sen, niye öyle suspus oturuyorsun? Yoksa evlenmek istemiyor musun? Hadi, söyle..»

En küçük kız, hiç ses çıkarmadan onları dinliyordu. Fakat, ablalarının üstelemesi karşısında dayanamadı, istemiye istemiye konuştu:

«— Madem bu kadar zorladınız, söyliyeyim. Bana kalsa, Kıralın kendisiyle evlenirdim! Nurtopu gibi iki çocuğum olurdu: Bir kız, bir oğlan! Kıralın yanından hiç ayrılmazdım!»

İki abla bu sözlere kahkahayla güldüler:

«— Vaay! Vaaay! Şu kendini beğenmişe bakın hele!»

«— Burnu Kafdağında!»

«— Aklı bulutlarda uçuyor!»

İşte tam o sırada Kıral akşam gezintisine çıkmıştı. Yoksul evin önünden geçerken, bütün konuşulanları bir bir duydu. Hiç ses çıkarmadan saraya döndü ve ertesi gün, üç kız kardeşi de huzuruna çağırttı. Kendilerine dedi ki:

«— Dileklerinizi yerine getireceğim; benim ahçımla evlenmek istiyen hanginizdi?»

Büyük kız, heyecanla:

«— Benim, efendimiz!» diye cevap verdi.

«— Ya pastacımla evlenmek istiyen?»

Ortanca kız atıldı:

«— Benim, efendimiz!»

«— İkinizin düğünü on beş gün içinde olacak! İkişer bin altın da çeyiz alacaksınız!»

İki genç kız Kıralın önünde saygıyla eğildiler. Kıral en küçüğe döndü:

«— Dün söylediğini tekrar eder misin?»

Genç kız kıpkırmızı kesildi. Cevap vermedi.

Kıral tekrar etti:

«— Kıralla evlenmek isterdim, diyen sen değil miydin?»

Ablaları onun bu utangaç hâline güldüler.

Kıral, küçük kızı elinden tuttu, oradakilere yüksek sesle bildirdi:

«— Sizlere nişanlımı tanıtayım!»

On beş gün içinde üç düğün yapıldı. Ablalar, küçüğü kıskandıkları için sonuçtan memnun kalmamışlardı.

Küçük Kıraliçe, güzelliği ile olduğu kadar iyi huyu yüzünden pek seviliyordu. Bir yıl geçince, Kıral, karısından uzaklaşmak zorunda kaldı. Savaş başlamıştı. İşte bu sırada, Kıraliçenin ikiz çocuğu oldu: Bir kız, bir oğlan! Kıraliçeyi çekemiyen iki abla, bir kötülük düşündüler. Gece yarısı, Kıraliçenin dalgın uyuduğu bir saatte, iki çocuğu kaçırdılar ve bir sepete koyarak ırmağa salıverdiler! Kırala da bir mektup göndererek, iki

çocuğu olduğunu, fakat Kıraliçenin onları gizlice ortadan kaybettiğini bildirdiler.
Kıral, yıldırım hızıyla saraya döndü, uşakları teker teker sorguya çekti. Hepsi de, Kıraliçenin iki çocuğu olduğunu, fakat bir gece ortadan kayboiduklarını söylediler. Zavallı Kıraliçenin ağzını bıçaklar açmıyor, ağlamaktan başka bir şey elinden gelmiyordu. Sonunda Kıral, karısının suçlu olduğuna inandı ve yüzünü bir daha görmiyeceğine yemin ederek onu bir zindana attırdı.
İkizlere gelince.. Bindikleri sepet, suyun akışına uyarak gitti, gitti ve bir kıyıda takıldı kaldı. O sırada, çevrenin zengin çiftçilerinden biri, avlanmaya çıkmıştı. Sepet, çiftçinin gözüne ilişti. Adam yaklaşıp bakınca, ne görsün! Nurtopu gibi iki çocuk, birbirine sarılmış, mışıl mışıl uyuyor! Sepeti kucakladığı gibi, soluğu karısının yanında aldı:
«— Müjde, karıcığım, müjde!» diye haykırdı. «Bak, Tanrı dualarımızı kabul etti. Bu ihtiyar yaşımızda nurtopu gibi iki evlât gönderdi bize!»

Kadın, çocukları bir ana gibi bağrına bastı. Kızın adını Juanilla, oğlanınkini de Juanillo koydular.

★ ★

Aradan on beş uzun yıl geçti. Çiftçinin karısı ansızın ölüverdi. İhtiyar çiftçi, çocuklarını bir kıyıya çekti ve kendilerini bir zamanlar nasıl ele geçirdiğini olduğu gibi anlatarak:
«— Şimdi, bana, birbirinizi hiç bırakmıyacağınıza, bu evden ayrılmıyacağınıza söz verin. Buna karşılık, varım yoğum sizin olacak. İlerde, büyüyünce, asıl ana-babanızı arayıp bulur, onların sözünden hiç çıkmazsınız.» dedi.
Karısının ölümünden birkaç gün sonra da ihtiyar çiftçi hayata gözlerini kapadı.
Bir yıl boyunca iki kardeş evden çıkmadılar. Bir yılın sonunda canları sıkıldı, şöyle bir dolaşmak istediler. Bütün talihsizlikleri böyle başladı. Küçük teyze, yâni pastacının karısı onları pencereden gördü ve ablasına koştu:

Mehmet Ali Akşamsefası

«— Gözlerime inanamıyorum abla!» dedi, «bu gün kızkardeşimize tıpatıp benziyen iki çocuk gördüm! Eğer onlarsa, yandık!»
İki kadın başbaşa verip düşündüler: Yaşlı bir büyücü kadın tanıyorlardı, ona başvuracaklardı. Bir sabah, Juanillo, şahinini alarak ava çıkmıştı. Juanilla'nın evde yalnız kaldığını gören büyücü kadın, kapıyı çaldı ve seslendi:
«— Aç kızım, aç! Benim, yabancı değil!»
Juanilla kapıyı açtı, tanımadığı bir kadınla karşılaştı:
«— Siz kimsiniz?»
«— Rahmetli annenin pek yakın bir dostuyum! Geçerken, şöyle bir hal hatır sorayım dedim. Ne kadar güzel, ne kadar sevimli bir kız olmuşsun! Tanrı nazardan saklasın! Kardeşin nerede, yavrucuğum?»
«— Oh, oh! Çok iyi. Çok iyi! Eviniz de pek hoş, pek derli toplu! Hele şu mermer sütunlar, çiçekler, havuz!. Hepsi çok âlâ, yalnız bir şeyiniz eksik!»
«— Neymiş o?» diye hayretle sordu kız.
«— Gümüş suyunuz yok!»
«—Harikalar dağında bir Gümüşpınar vardır, işte orada. Gümüşpınar'dan bir testi doldurup şu havuza döktünüz mü, bütün su gümüş kesilir! Kardeşine söyle, sana bu sudan getiriversin.»
İhtiyar cadı böyle diyerek gitti.
Juanillo avdan dönünce, kızkardeşi olup bitenleri anlattı. Juannillo'nun canı sıkıldı:
«— Canım kardeşim, gümüş suyumuz olacak da ne olacak? Bak, evimiz ne güzel!»
Kız tutturdu:
«— Hayır, olmaz! Ben gümüş sudan isterim!»
Juanillo kardeşini üzmek istemedi, Harikalar Dağı'na gitmiye karar verdi. Ertesi sabah küçük bir testi aldı, atına atlayıp erkenden yola düştü. Dağın yamacına varınca baktı ki, yaşlı bir keşiş, bir ağacın gölgesinde dinleniyor. İhtiyar adam seslendi:
«— Seni buraya kim gönderdi, evlât? Canına kıymak istiyen biri var galiba!»
«— Beni kızkardeşim gönderdi. İhtiyar bir kadın aklına sokmuş, ille de gümüş sudan istiyor!»
«— Yaa!. Bu işi kardeşin için yapıyorsun demek, öyleyse sana yardım ederim. Yalnız şunu unutma ki, şimdiye kadar bu dağa çıkanlardan kimse geri dönmemiştir! Şimdi beni dinle: Şu tepeyi tırman, yarı yola gelince, kayaların arasına saklanmış bir aslana raslıyacaksın. Aslan, Gümüşpınar'ın bekçisidir. Bakarsın: Gözlerini yummuşsa, yaklaşma sakın, seni gözlüyo-dur! Yok, eğer açmışsa uyuyor demektir, hiç korkma, testini doldur. Ama elini çabuk tut, aslanın uykusu hafiftir çünkü!»

Junillo, ihtiyarı keşişe teşekkür edip ayrıldı ve dağa tırmanmaya başladı. Yarı yolda, zümrüt gibi yemyeşil kayaların arasında kaynayan bir pınar gördü. Suyun kıyısında bir aslan yatıyordu. Gözleri açıktı. Delikanlı testisini çarçabuk doldurdu ve uzaklaştı.

Kızkardeşi onu kapıda bekliyordu:

«— Ah, sen ne kadar iyisin, benim biricik kardeşim!» diyerek testiyi elinden kaptı. Pınarın suyunu boşaltınca, havuzun suyu pırıl pırıl gümüş kesildi!

Ertesi gün ihtiyar cadı çıkageldi. Juanillo ava gitmişti, kızkardeşi evde yalnızdı.

«— Günaydın, benim cici kızım, nasılsın bakayım?»

«— Çok iyiyim teyze, bakın, Juanillo ne getirdi bana!»

İhtiyar cadı gümüş suyu görünce sapsarı kesildi. Nasıl olmuştu da, delikanlı, aslanın pençesinden kurtulmuştu? Kıza dedi ki:

«— Çok güzel, çok güzel! Ama, bir şeyiniz daha eksik: Havuz başı, altın yapraklı bir ağaç ister. Kardeşinin sana, Harikalar Dağı'ndaki meşeden bir dal koparıp getirmesi yeter. Bu dalı bahçene dikersin, göz açıp kapayana kadar ağaç oluverir. Ağacın her yaprağı ayrı bir şarkı söyler. Yeryüzünde henüz hiç kimse böyle bir harikaya sahip değil!»

Genç kız bunları duyunca, gümüş havuz gözünden düştü. Fakat kardeşi, onun bu ikinci isteğini kabul etmedi.

«— İkinci defa hayatımı tehlikeye atamam, elimizdekiler bize yetsin!» dedi.

Bunun üzerine Juanilla ağlamaya başladı. Yufka yürekli delikanlı göz yaşlarına dayanamadı, atını eğerleyip yola çıktı.

İhtiyar Keşiş eski yerinde oturuyordu. Juanillo-yu görünce:

«— Gene mi sen? Dikkat et, yavrum, açgözlülüğün sonu iyi getirmez! Kızkardeşine söz dinletemedin mi?»

«— Ne gezer, babacığım, ille de altın yapraklı meşeden istiyorum, diye tutturdu! Ağlamasına dayanamadım!»

«— Madem ki, seni bu tehlikeli işlere kardeş sevgisi zorluyor, ben de sana yardım ederim. Dinle yavrum: Gümüşpınar'ı geçtikten sonra altın yapraklı bir meşe göreceksin. Ağacın dibinde koca bir yılan yatar. Çok dikkatli ol: Yılan başını saklamışsa, bil ki, seni gözlüyordur! Başını dikmiş, gözlerini açmış, güneşe doğru bakıyorsa, uykuda demektir atından inmeden bir dal kopar, dörtnala uzaklaş!»

Delikanlı, ihtiyara teşekkür ederek dağa yollandı. Gümüşpınar'ı geçti, yukarda, bir orman kadar gölge veren koca meşeyi gördü. Yel hafif hafif estikçe, ağacın altın yapraklarından tatlı bir müzik yükseliyordu. Meşenin dibinde korkunç bir yılan, çöreklenmiş yatıyordu. Başını güneşe doğru çevirmişti, gözleri açıktı. Juanillo dalı koparırken hayvan kımıldamadı bile.

Juanilla kardeşini heyecanla bekliyordu. Dalı hemen toprağa diktiler. Diker dikmez, eşsiz güzellikte bir ağaç yükseldi. Meşenin her yaprağı ayrı bir şarkı mırıldanıyordu. Juanilla ellerini sevinçle çırptı, kardeşinin boynuna sarılıp onu alnından öptü.

«— Merak etme, kardeşim, senden hiçbir şey istemiyeceğim artık. Birbirimizden hiç ayrılmıyacağız.» dedi.

Ertesi gün çat kapı, ihtiyar cadı yine geldi. Altın yapraklı meşeyi görünce, gözlerinden kıvıl-

cımlar fışkırdı. Ama, öfkesini belli etmemeye çalışarak dedi ki:
«— Gerçekten çok güzel bir ağaç! Ama, dalları arasında Gerçeği Söyleyen Kuş uçmalı ki, bir şeye benzesin! Büyülü bir kuştur bu! Güneş altında ışıldayan karlar kadar beyaz bir kuş! Onu elde edersen, bütün gizli kalmış şeyleri öğrenir, her dilediğine kavuşursun?»
Kızın aklı başından gitti.
«— Peki, nerde yaşıyor bu Gerçeği Söyleyen Kuş?»
«— Harikalar Dağ'ında. Kardeşine söyle, tutup getirsin!»
Juanilla, dağa gidip kuşu getirmesi için kardeşine çok yalvardı. Delikanlı kestirip attı:
«— Gitmiyeceğim artık! Bu kadar nazını çektiğim yeter! Beni hiç düşünmüyor musun? Aslandan ve yılandan rasgele kurtuldum!»
«— Ne olur, benim canım kardeşim, kalbimi kırma. Senden hiçbir şey istemiyeceğim bundan sonra, söz veriyorum, söz!..»
«— Kabul. Ama, bu sonuncu gidişim! Hatırın için bu çılgınlığı da göze alacağım. Şu aynaya her sabah bak: Parlaksa, mesele yok; fakat donuklaşacak olursa bil ki tehlikedeyim, beni bir daha göremiyeceksin!»
Genç kız çok duygulandı, ama, kuşu ele geçirmek isteği daha baskın çıktı ve Juanillo'yu uğurladı.

★ ★

Yaşlı Keşiş yine dağın eteğinde oturuyordu.
«— Evlâdım, çıldırdın mı sen? Daha ne arıyorsun buralarda?»
«— Kardeşim, Gerçeği Söyleyen Kuş diyor da başka bir şey demiyor. Söz verdim bir kere inanın, bu sonuncu gelişim. Bana yardım edeceksiniz değil mi?»
«— Görüyorum ki, kardeşini çok seviyorsun. Bu sevginin hatırı için sana yol göstereceğim. Yalnız şunu iyice kafana koy: Gerçeği Söyleyen Kuş'un peşine düşenlerden hiçbiri geri dönmemiştir! Haydi, şimdi doğru dağa! Gümüşpınar'ı da, Altın Ağacı da geç. Bir bahçe çıkacak karşına. Çevreni binlerce kuş saracak; hiçbirine dokunma. Bahçenin ortasına kadar git, kocaman kayalarla kaplı, açıklık bir yer göreceksin. O zaman dur ve bak: Kar gibi beyaz bir kuş, yuvarlak bir taşın üstüne konacak, kanat çırpıp şarkı söyleyecek ve sonunda, başını kanadının altına saklıyacak. Uyumadan yakalamaya kalkma sakın! Yoksa sen de öbürleri gibi taş olursun!»
Juanillo yaşlı Keşiş'i selâmlayıp ayrıldı. Gümüşpınar'ı, Altın Ağacı geçti, keşişin sözünü ettiği bahçeye geldi. Dallarda binlerce kuş sakıyordu. Büyük taşlarla kaplı alana yaklaşıp bekledi. Kar gibi beyaz bir kuş uçarak geldi, delikanlının yanıbaşında duran yuvarlak taşa kondu; kanat çırpıp şarkı söylemeye başladı:
«— Gerçeği söyleyen Kuş'um, ben,
Dile benden ne dilersen!»
Ve birkaç defa Juanillo'nun çevresinde döndü. Sonra başını kanadının altına alıp sustu. Juanillo, kuşun uyumasını beklemeden atıldı. Dokunur dokunmaz havalandı kuş ve zavallı Juanillo oracıkta taş kesiliverdi!.
Evde oturan kız kardeşi o sırada aynaya bir göz attı: Parlaklığı kaybolmuştu. Hohladı, sildi. Boşuna! Ayna parlamıyordu! Kızcağız hüngür hüngür ağlamaya, kendini yerden yere vurmaya başladı. Sebep olduğu bu felâket yüzünden, kardeşi geri gelmiyecekti!
Derken, cadı çıkageldi. Genç kızı ağlar görünce pek sevindi, ama, dışından belli etmedi.
«— Dinle, benim güzel kızım,» dedi, «mademki kardeşini çok merak ediyorsun, yapacağın şey onu aramaktır!»
Juanilla'nın bu düşünceye aklı yattı. Hemen bir at eğerletti, yola düştü. Harikalar Dağı'nın eteğine varınca, yaşlı keşiş yolunu kesti:
«— Seni kim gönderdi evlâdım? Ölmeni isteyen biri var galiba?»
«— Hayır, kendiliğimden geliyorum, Keşiş baba, kardeşim günlerdir kayıp! Buradan geçti mi acaba? Daha önce de iki defa gitmişti, üçüncü gidişi o gidiş, hâlâ dönmedi!»
«— Doğru söyle, sen Gerçeği Söyleyen Kuş'un peşinde misin yoksa?»
«— Yerin dibine batsın o uğursuz kuş! Kardeşimden başka hiçbir şey gözümde değil! Yalvarırım size, yardım edin de onu bulayım!»
«— Öyleyse dinle kızım: Şu gördüğün dağa çıkacaksın; çok dikkatli ve soğukkanlı ol, yarı yolda bir aslanla bir yılan sana saldırabilir! Onları geçince, karşına, binlerce kuşun cıvıldadığı bir bahçe çıkacak, kardeşin işte bu bahçededir. Fakat, Gerçeği Söyleyen Kuş'un yardımı olmadan onu göremezsin...»
Keşiş böyle diyerek, kuşun nasıl yakalanacağını uzun uzadıya anlattı. Juanilla öğreneceğini öğrenmişti. Dağın yolunu tuttu. Az sonra önüne bir aslanla bir yılan çıkacak oldu, genç kız atını dörtnala sürerek tehlikeyi atlattı ve kuşların bahçesine ulaştı.
Gerçeği Söyleyen Kuş geldi, yuvarlak taşa kondu, kanat çırparak şarkısını söylemeye koyuldu:
«— Gerçeği Söyleyen Kuş'um ben,
Dile benden ne dilersen!
Sonra, Juanilla'nın çevresinde birkaç defa dönerek yere indi ve başını kanadının altına sak-

ladı. Genç kız sabırsızlık göstermedi. Kuşun uyuduğunu aklı kesince elini uzattı ve onu sımsıkı yakaladı:
«— Söyle bakayım, Gerçek Kuş'u, kardeşim nerede?»
«— Şu ağaçsız alanda gördüğün kayaların içinde!»
«— Onu nasıl diriltebilirim?»
«— Gümüşpınar'dan bir surahi su getir, taşların üzerine serp! Haydi, birlikte gidelim!»
Kızın elindeki kuşu gören aslan, yere yüzükoyun yattı. Juanilla, zümrüt kayanın dibinde bulduğu sürahiyi Gümüşpınar'dan doldurdu ve taşların bulunduğu alana döndü. Suyu serptikçe her kaya canlanıp bir insan oluyordu! Sonuncu kayada Juanillo diriliverdi. İki kardeş gözyaşları içinde kucaklaştılar. Çevrelerini bir sürü insan sarmış, gençlere teşekkür ediyordu. Hep birlikte dağdan indiler.
Delikanlı ile kız, hünerli kuşu, altın yapraklı meşenin dalına bıraktılar. Juanillo kardeşine dedi ki:
«— Gümüş suya da, altın ağaca da, büyülü kuşa da kavuştun. Bakalım daha neler istiyeceksin?»
«— Senden, beni hiç yalnız bırakmamanı istiyorum.»
Eski güzel günler gelmişti.

★ ★

İhtiyar cadı, iki kardeşin de sağ salim dağdan döndüklerini duydu. Haberin doğru olup olmadığını anlamak için şöyle bir uğrayayım dedi. Gerçek Kuş'u onu görünce üzerine saldırdı:
«— Defol buradan, uğursuz cadı! Benim sahiplerime hele bir kötülüğün dokunsun, gözlerini oyarım!»
İhtiyar cadı çığlıklar atarak kaçtı, korkudan ödü çatlayıp iki günde öldü!
Gerçek Kuş'u sahiplerine dedi ki:
«— Niçin ananızı babanızı bulmaya çalışmıyorsunuz?»
«— Ama, nasıl yaparız bu işi?» dedi Juanillo.
«— Saraya git, sahip olduğun üç harikayı Kıral'a anlat, bunları gelip gözüyle görmesini rica et! Juanillo saraya giderek Kıralı, üç harikayı görmeye dâvet etti. Kıral da geleceğine söz verdi. Juanilla bu habere çok sevindi ve Kuş'a dedi ki:
«— Söyle, akıllı kuş, Kıralı ağırlamak için ne yapayım?»
«— Altın yapraklı meşenin altına, havuzun başına bir kahvaltı hazırla, bir Kıral kızı gibi giyin ve bekle!»
Ertesi gün Kıral, evin önünde indiği zaman iki kardeş kapının eşiğinde bekliyorlardı. Kıral iki genci bir arada görünce, vaktiyle kaybolan çocuklarını hatırlıyarak iç çekti.
Kıral, gözlerine inanamıyordu. Mermer fıskiyeden dökülen gümüş yağmuruna, tatlı bir mehtemle kımıldayan yaprakların içli müziğine dalıp gitmişti. Yapraklar kendisine:
«— Hoş geldin Kıral! Hoş geldin Kıral!» diye sesleniyorlardı.
Kıral:
«— Ne güzel, ne inanılmaz şey bunlar, Tanrım!» diye mırıldandı. Gerçeği Söyleyen Kuş seslendi:
«— Daha inanılmaz şeyler de var?»
«— Daha inanılmaz mı? Başka ne olabilir ki?»
«— Yüce Kıral! Yıllarca önce yoksul bir evin önünden geçerken, kulağına şu sözler çalınmadı mı? «Ben Kıralla evlenmek isterdim! Nurtopu gibi iki çocuğum olurdu: Bir kız, bir oğlan!» İşte, bu sözleri söyleyen Kıraliçenin iki çocuğu karşınızda duruyor!»
Bu sözler üzerine Kıral, gözyaşları içinde çocuklarını kucakladı.
«— Ben nasıl oldu da böyle haince bir dolaba kandım!» diye haykırdı.
Hep birlikte saraya koşarak, zindandaki Kıraliçeyi kurtardılar. Aynı gün, Kıral'çenin iki ablası birlikte sofraya oturmuşlar, av etlerini, cins cins tatlıları atıştırıyorlardı ki, Gerçeği Söyleyen Kuş pencereye kondu ve korkunç bir sesle odayı çınlattı:
«— Kıral, çocuklarını buldu; sizleri de saraya istiyor!»
Neye uğradığını şaşıran pastacının karısı, boğazına takılan kocaman bir kemik parçasıyla boğuldu. Ahçıbaşının karısı da kendini kör bir kuyuya attı.
Gerçek Kuş'u Kıralın, Kıraliçenin ve iki kardeşin yanından hiç ayrılmadı. Onun sâyesinde hepsi, yeryüzünün en mutlu insanları oldular.

(SON)

FINDIK Kurtları

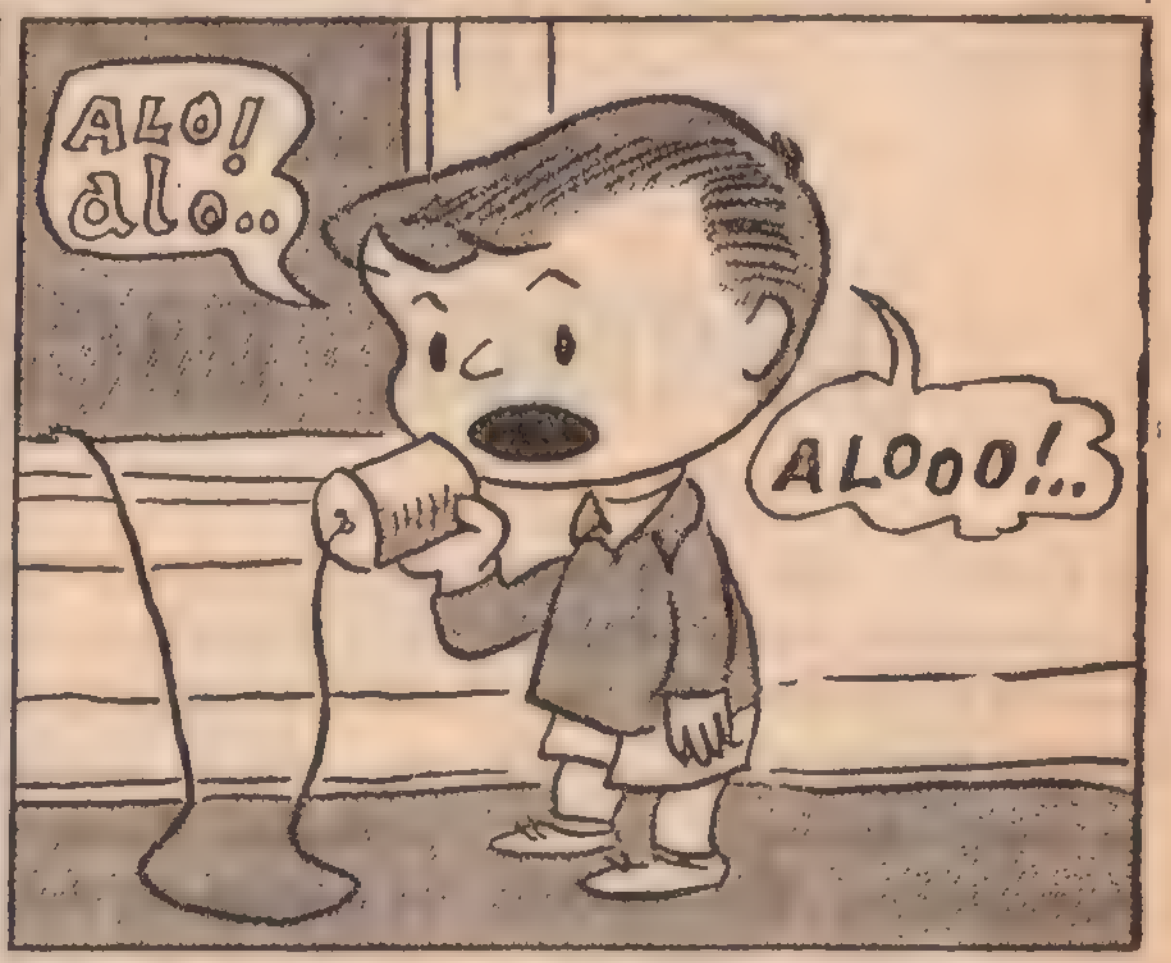

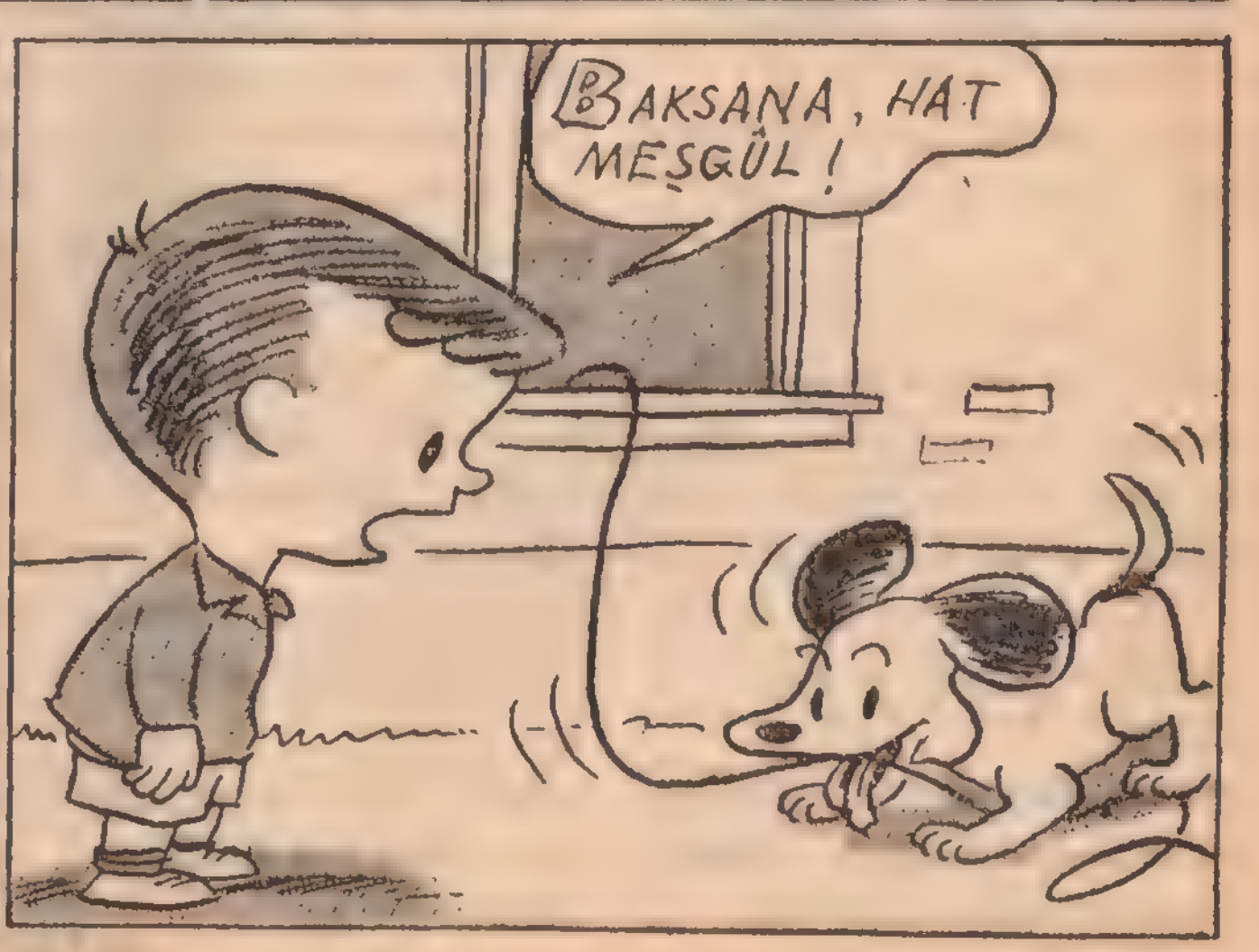

KARINCA BACI

KARINCA Bacı, hanım hanımcık evinin önünü süpürürken yerde bir beş kuruşluk buldu. Komşularını kapı kapı dolaşarak:

«Komşucuğum bir şeyiniz kayıp mı, bakın bakalım?» diye sordu.

«Hayır, hiç bir şeyimiz kayıp değil!» diye karşılık verdi komşular.

Karınca Bacı düşündü:

«Acaba ne yapsam ben bu parayla? Şeker alsam... Dün öyle çok yedim ki, karnıma sancılar girdi. Başıma bir atkı alsam.. Benimki henüz yepyeni. Hah, aklıma bir şey geldi!»

Karınca Bacı doğru tuhafiyeciye koştu. Birazcık pudra, bir püskülcük satın aldı. O gün bayram olduğundan en cici papuçlarını geçirdi ayağına, en güzel giysilerini giydi, saçını taradı, yanağını pudraladı. Sonra gitti, pencere pervazında duran karanfil saksısının gölgesine kurulup oturdu, sokağı seyre daldı. Gelip geçenlerin aklı başından gitti onu görünce. Karınca öylesine alımlı, öylesine güzeldi. Teker teker pencerenin altına gelip kendisine evlenme teklif ettiler. Önce bir Boğa yanaştı:

«Bayan Karınca, Bayan Karınca, benimle evlenir misin?» Karınca güldü, dedi ki:

«Peki ama, benim gönlümü elde etmek için elinden ne gelir senin?»

Bunun üzerine koca Boğa, iki ayağı üzerine kalktı, kuyruğunu birkaç kere kırbaç gibi salladı. Sonra başını arkaya doğru atarak öyle korkunç bir böğürtü kopardı ki, evin camları zangır zangır titredi, saksıdaki Karanfil boynunu büktü; minik Karınca büsbütün küçüldü.

«Çek arabanı, koca Boğa» dedi Karınca, «ödümü patlattın. Böyle böğürüp durursan, kulaksız kalacağım. Tanrım, ne olur, bu kadar korkunç bir nişanlı gönderme bana!»

Boğanın ardından, tüyübozuk bir köpek havladı, kapkara bir domuz homurdandı, yeşil tüylü bir horoz öttü, pamuk gibi bembeyaz bir kedi miyavladı. Ama hiç biri, hiç biri, Karınca Bacının gönlünü çelemedi.

En sonunda bir Cırcırböceği, ezile büzüle yaklaştı:

«— Cırrr... cırrr. Bayan Karınca. Bayan Karınca benimle evlenir misin?»

Sonra sustu. Heyecandan soluğu tıkanmıştı.

Karınca onu şöyle bir süzdü ve dedi ki:

«Hoşuma gittin, Cırcırböceği, evlenirim seninle. Sen de benim gibi kapkarasın, boyun bir parçacık benden uzun. Koca dediğin de öyle olmalı. Al, tut elimden. Sen gölgeli yerden hoşlanırsın, sıcak yaz günleri ben yiyecek

toplamaya gidince, evi beklersin. Kış gelince, ocak başında oturmayı da seversin, birlikte ısınırız seninle, benim yaz boyu topladıklarımı da birlikte yeriz. Hoşça vakit geçirmek için, ben yolculuklarımı anlatırım, sen de şarkı söylersin. Evlenelim, Cırcırböceği, mutlu yaşamak için elimizden geleni yapalım.»

Dediği gibi oldu. Mutlu bir yaz yaşadılar. Fakat yağmurlu bir güz günü, Karınca, yuvaya dönüyordu. Karısını karşılamaya çıkan Cırcırböceği üşüttü kendini, nezle oldu. Karınca Bacı kocasına gözü gibi baktı. Ona şuruplar içirdi. Ertesi pazar, Cırcırböceğinin bir şeyciği kalmamıştı. Ama, ileriyi gören Karınca dedi ki:

«Bugün ben kiliseye yalnız gideyim. Senin evde oturman daha doğru. Hastalıktan yeni kalktın, ocağın başından ayrılma. Ateşe koyduğum çorbaya da göz kulak ol. Karıştırmak gerekirse, büyük kepçeyi kullan, küçüğünü değil. Dikkat et, yanmıyasın?»

Sonra, başında mendili, elinde tesbihi, kilisenin yolunu tuttu. Cırcırböceğine gelince... Dalgın ve beceriksiz koca, karısının öğütlerini çoktaaan unutmuştu. Büyük kepçeyi değil, küçüğünü aldı, bütün vücuduyla tencereye eğildi. Birden, dengesini kaybetti ve baş aşağı, cumburlop!.. Kaynar tencerenin içine düştü.

Zavallı Cırcırböceği!

Karınca Bacı kiliseden dönünce, baktı, tencere keyifli keyifli türkü söylüyor, ama kocasından hiç bir iz yok! Ayaklarının ucuyla yükselerek tencereye bir göz atınca çığlığı bastı. Cırcırböceğinin ölüsü, köpük köpük çorbanın üstünde yüzüyordu. Karınca, avaz avaz ağlamaya, saçını başını yolmaya başladı. Onu duyan Serçecik geldi pencereye kondu:

«Niçin ağlıyorsun, derdin nedir, Karınca Kardeş?»

«Ah sorma, Serçe Kardeş, biricik kocam Cırcırböceği tencerede boğuldu. Ben ağlamayayım da kimler ağlasın!»

«Vah vah, Karınca Kardeş! Senin acını yürekten paylaşırım. Bu yüzden güzel kuyruğumu kesiyorum, bak!»

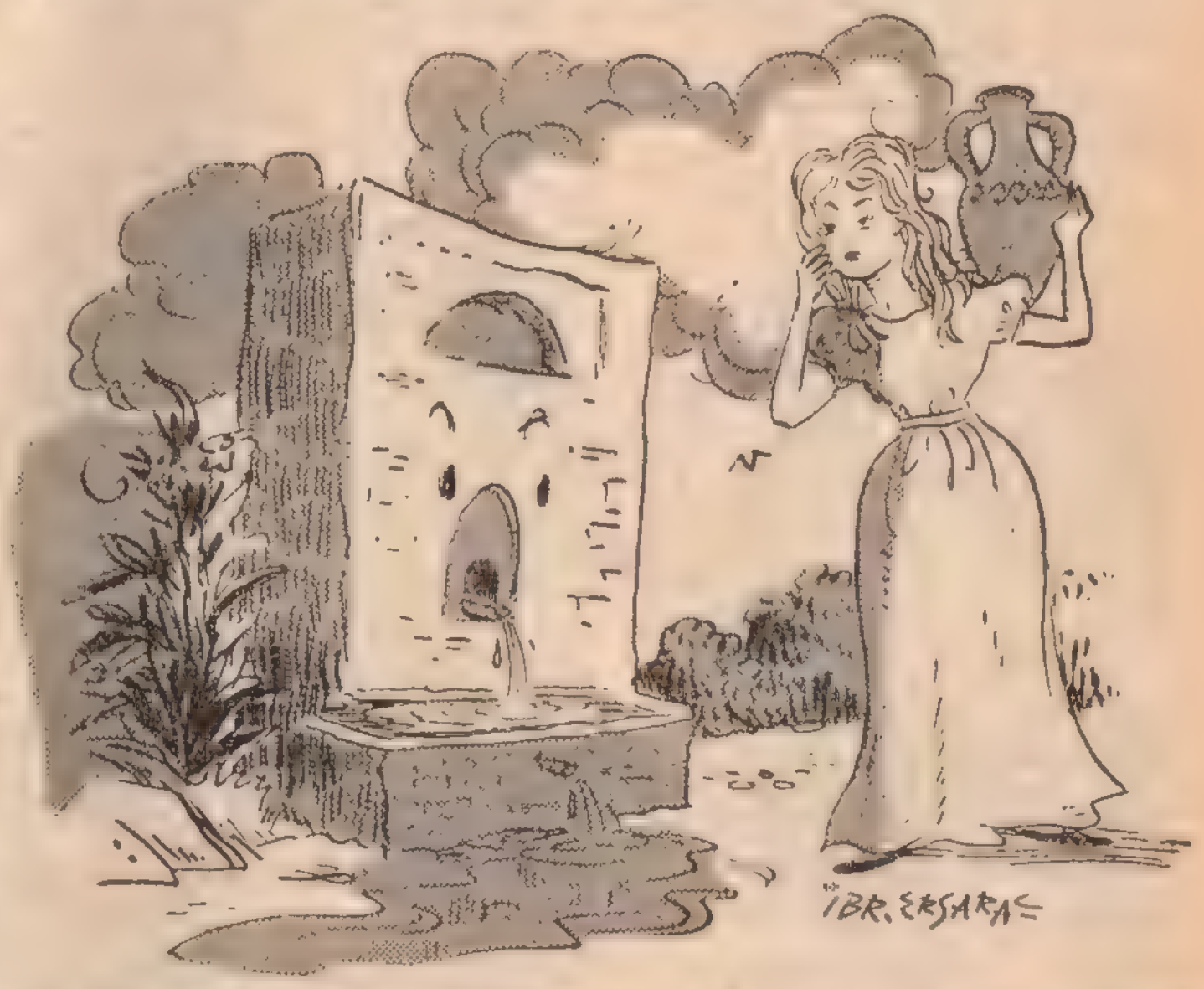

Ve Serçe, kuyruğunu kökünden kesti. Uçtu uçtu, Gül Fidanına kondu.

«Heey, minik kuş, güzel kuş, kuyruğuna n'oldu senin?»

«Ah, sorma, Fidan Kardeş, Cırcırböceği tencerede boğuldu, karısının iki gözü iki çeşme. Onun yasına katılmak için, ben de kuyruğumu kestim.»

«Vah vah, Serçe Kardeş, vah vah! Ben de durmaz, güllerimi dökerim.»

Ve Fidan, bir silkinişte bütün güllerini döktü.

O sırada, Karakedi, öğle uykusu kestirmek için Fidanın gölgesine vardı:

«Gül Fidanı, Gül Fidanı, güllerini ne yaptın?»

«Ne sen sor, ne ben söyliyeyim, Kedi Kardeş! Cırcırböceği tencerede boğuldu. Karınca Bacı yas içinde. Onu gören Serçecik kuyruğunu kesti eh bana da güllerimi dökmek düştü!»

«Vah vah, Fidan Kardeş, demek öyle. Ben de tüylerimi yolayım bâri.»

Ve Karakedi öğle uykusun-

(Devamı 21. sayfada)

Fare, Kurbağa ve Atmaca

Bir varmış bir yokmuş. Bir fareyle bir kurbağa varmış. Bir gün, göl kenarında birbirlerine rastlamışlar. Çarçabuk dost oluvermişler.

Gel, seni yuvama götüreyim!

Haydi gidelim.

Fare, kurbağayı yuvasında baş köşeye oturtmuş, evindeki en güzel yiyecekleri çıkararak ağırlamış.

Evin pek rahat. Bayıldım doğrusu!

Şimdi sıra bende. Haydi bize gidelim. Gölün dibinde çok güzel bir yuvam var!

Gölün dibinde mi? Öyleyse ben gelemem. Yüzme bilmem ki!

Zararı yok. Hiç yüzmiyeceksin ki! Ayaklarımızı birbirine bağlarız. Ben seni çekerim.

Kurbağa öne düşer. Gölün kıyısına varırlar. Bir saz koparıp farenin ayağını kendininkine sıkıca bağlar.

Sıkı dur, gidiyoruz!

Bir az sonra...

Aman dur! Çöz ayağımı, yoksa boğulacağım!

Bırak bu saçmaları! Su ne güzel! Buz gibi! Karada o kadar çok kalınca bunalmışım meğer!

Kurbağa, fareciğin acıklı haline katıla katıla gülüyor, her dakika biraz daha hızlanıyordu.

Oh, ne güzel gidiyoruz!

İmdaaat! İmdaaat! Boğuluyorum!

Oradan geçen bir atmaca, farenin sesini duymuştu. Onu kurtarmak için alçaldı.

Korkma, minik fare! Sana bir şey yapmıyacağım. Yalnız şu kendini bilmeze bir ders vermek istiyorum.

Farenin ayağına bağlı olan kurbağa da yerden epeyce yükseldi.

İmdaat! Bırakın beni!

Atmaca kurbağanın bağırıp çağırmasına gülüyor, yükseldikçe yükseliyordu.

Ohh! Ne güzel de yükseliyoruz.

İmdaat! Düşüp parça parça olacağım!

Epeyce dolaştıktan sonra atmaca yolcularını yere indirir.

Kurbağa kardeş, sanırım bu sana iyi bir ders oldu. Bir daha, başkalarının sana nasıl davranmasını istiyorsan sen de onlara öyle davranırsın herhalde!

SON

Hikâyelerindeki canlı ve temiz türkçesiyle, Tatil Yarışmalarında haklı bir ün kazanan Zerrin Yaşar kardeşimizin güzel bir kış hikâyesini yayınlıyoruz.

KURT ve KIŞ

ZERRİN YAŞAR

Hava çok soğuk. Güneş, beyaz karların üzerinden yavaş yavaş doğuyor. Kar taneciklerı, sabahın ilk ışıklarıyle parıldıyor. Her taraf sessiz. Kar dümdüz.

Bir kurt, karları izleriyle bozarak ilerliyor. Tüyleri ıslanmış, üzerine yapışmış. Titriyerek gidiyor. Kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırmış, karnı açlıktan içine geçmiş. Her nefes alışta burnundan oluk gibi duman çıkıyor. Çok yorgun bir hali var.

Kurt, ağır ağır bir mağaraya doğru gitti. Yavrularının ulumalarını duyuyordu. Aç yavrular, çılgın gibi annelerinin memelerine atıldılar. Boş memeleri sömürdüler. Yavrularının aç hali, anne kurdun kalbini parçalıyordu. Onları uzun müddet sevgiyle yaladı. Ana kurt, tekrar ayağa kalktı. İnden çıktı. Yeniden av arayacaktı. Gözünün önünde, sonsuz bir beyazlık vardı. Birden, bir tümseğin kenarında, gözüne bir hareket çarptı. İçinde bir umut ışığı parladı. Kulaklarını dikti, yere sindi, sürüne sürüne yaklaşmaya başladı, başını kaldırdı, dikkatle baktı. Bu, bir tavşandı. Kurt bütün gücünü topladı, atıldı. Fakat onu yakalayamadı. Kaçan tavşanın ardından umutsuzca baktı.

Sonra yorgun ve üzgün bir halde yürümeye başladı. Çok açtı, bu haliyle bir aslana da saldırabilirdi.

Uzaklarda, siyah lekeler gördü. Sessizce yaklaştı. Bunlar, derenin kenarında otlayan mandalardı. Dere donmuştu. Kıyılarında sazlıklar ve kamışlar sararmışlardı.

Kurt, birden mandalardan birini yakalamayı düşündü. Bütün vücudu heyecandan titredi. Yüksekçe bir yere çıktı.

Mandaların başında bir çoban vardı. Kepeneği omuzunda, karın üzerine oturmuş, sigarasını içiyordu. Küçülmüş sigarasını yere attı. Sigara, karda cızlıyarak söndü. Çoban yerden kalktı. Üzerine yapışan karları silkeledi. Mandaları toplamaya koyuldu. Artık gidiyorlardı.

Ana kurt ise, sarı kamışları yiyen bir mandayı gözüne kestirmişti. Omuzundan bir parça et de koparsa kârdı. Pusuya yattı. Manda tam altında idi. Onun iri haline ve sivri boynuzlarına baktı. Biran için korktu. Fakat yavrularının aç hallerini düşündü. Ok gibi mandanın üzerine atıldı. Bütün kuvveti ile dişlerini sırtına geçirdi. Manda acı acı

(Devamı 31. sayfada)

Ünlü besteci Mozart'ın

bir çocukluk hikâyesi

Ödenmeyen Gümrük

GÜNÜMÜZDEN yüz yüzelli yıl kadar önce, bir baba iki çocuğunu almış Salzburg'dan Viyana'ya gidiyordu. Tuna nehrini motörle geçiyorlardı. Eski püskü elbiseli kız, güverte parmaklıklarına dayanmış, attığı çakılları suyun yutuşunu seyrediyordu.

Kızın az ötesinde kardeşiyle babası durmuş konuşuyorlardı:

«Şehirde para kazanırsak, ablama yeni bir elbise alırsın değil mi baba?»

Kız bu sözlerin babasını çok üzeceğini biliyordu. Dönüp eliyle kardeşinin ağzını kapattı:

«Sen de neler çıkarıyorsun Wolfgang? Elbisemin nesi var? Her gün sırtımda gördüğün için sana eski gibi geliyor.»

«Yoo!» dedi çocuk gözlerini kocaman kocaman açarak, «Hiç saklama. Senin yeni bir entari istediğini çok iyi biliyorum. Dün akşam dua ederken duydum.»

Baba Mozart'ın yüzü karıştı. Gözleri sudaki girdaplara daldı. Marianne, iyi günler gelinceye kadar sırtındaki esvabı giymek zorundaydı. Zira baba bir orkestra yöneticisiydi. Eline geçen üç beş kuruş boğazlarına bile yetmiyordu. Babanın bütün ümidi Viyana'daydı. Bu müzik âşığı şehirde verecekleri birkaç konserden iyi para kazanacaklarını umuyordu. Fakat parayı görmeden ellerindeki birkaç kuruşu sarfedemiyeceklerdi. Zira götürdükleri harp'e ödiyecekleri gümrük vergisi çok fazlaydı. Yabancı şehirde sokak ortasında, aç kalıvermek tehlikesi de vardı.

Motör, Tuna nehrinde ilerlerken, küçük Wolfgang hep ablasına nasıl elbise alabileceğini araştırıp duruyordu. Salzburg'daki yaşlı öğretmeni ikide birde «İnsan akıllı olduktan sonra, dünyada yenilmiyecek güçlük yoktur» derdi. Demek ki bunun da bir çaresi vardı. İş onu düşünebilmekteydi.

Bir zamanlar, İngiltere kıralı Aslan Yürekli Rişar'ın hapis yattığı şatonun önünden geçiyorlardı. Salzburg'daki evlerinde akşam üstleri babalarını beklerken anne, çocuklara sık

sık Aslan Yürekli Rişar'ın başından geçenleri anlatırdı. «Hem cesurmuş, hem de akıllıymış» diye derin derin göğüs geçirdi çocuk. «Eğer Marianne Aslan Yürekli Rişar'ın kardeşi olsaydı ona elbise almanın mutlaka bir yolunu bulurdu.»

Kendisi de düşünmeye başladı. Az sonra çatık kaşları gevşedi ve gülümsedi. Eğer plânını yürütebilirse ablasına elbise alabilecekti. Motör Viyana'ya yaklaştıkça çocuğun yanakları al al oluyordu. Baba, çocuğun büyük bir şehri görme heyecanıyla kendinden geçtiğini sanıyordu. Oysa, o hep plânının ne sonuç vereceğini düşünüp duruyordu.

Yolculuk sona erdi. Motördekiler karaya çıkmaya başladılar. Gümrüğe girerlerken çocuk, harp'i göstererek, «Baba ne olur biraz şunu kabından çıkarsana...» diye fısıldadı.

«Seni gidi seni! Demek gösteriş yapmak istiyorsun» diye gülümsiyerek söylendi adam. Sonra kocaman çalgıyı yere koydu. Kapağı açtı. Cilâlı çerçeve üstünde parıldayan teller ortaya çıktı.

Gümrük memurları yaklaşırken çocuk harpin başına geçti. Memurlar harp'e şöyle bir baktılar ve değerli bir çalgı olduğunu söyliyerek babanın cebindeki paranın yarısından fazla bir gümrük istediler.

Baba sarardı. Titreyen elleriyle istemiye istemiye cebine götürürken Wolfgang harp'i çalmaya başladı. Minik parmaklar teller üzerinde dolaşırken etraflarına büyük bir kalabalık toplandı. Herkes âdeta kendinden geçmişti. Parça bitince gümrükçülerden biri «Aferin» dedi. «Bu yaşta bu kadar güzel harp çalana ilk defa rastladım.» Başka biri, «Bir sürü harpçi dinledim» diye atıldı; «Bu kadar ustalıkla çalanını görmedim.»

Wolfgang gülümsedi. Plânı iyi gidiyordu. Tekrar tellere dokundu ve baba «Haydi yavrum, yeter artık geç kalıyoruz» deyinceye kadar çaldı. Toplandılar. Giderlerken baba gümrük memuruna parayı uzatınca, adam kaşını iki yana sallıyarak, «Yook!» dedi. «Bize bu kadar nefis bir müzik dinleterek unutulmaz dakikalar yaşatan çocuğa bir hediye almak gerekmez mi? O para da bizim kendisine hediyemiz olsun.»

Wolgang'ın gözleri parladı. «Baba, artık ablama elbise alabiliriz, alabiliriz değil mi?» diye sevinçle yerinde zıplamaya başladı.

Bu çocuk, yüzyıllar ötesine büyük bir müzik ustası olarak geçen Mozart'tan başkası değildi. Viyana'da verdiği konserlerde kıraliçenin dikkatini çekerek müzik dünyasına girdi.

++

KARINCA BACI

(Baştarafı 14. sayfada)

dan vazgeçti, cascavlak kalıncaya dek tüylerini yoldu. Sonra Gümüşpınara, su içmeye yollandı. Gümüşpınar şaşakaldı:

«Kedi Kardeş, Kedi Kardeş, güzel kürkün nerede?»

Karakedi konuşmak bile istemiyordu:

«Kürkü neyleyim artık, Gümüşpınar! Cırcırböceği tencerede boğuldu, Karınca Bacı yas içinde. Bu yüzden Serçe kuyruğunu kesti, Gül Fidanı güllerini döktü, ben de tüylerimi yoldum.»

«Ah, ne acı! Ben de şarkımı keser, gece demez gündüz demez ağlarım.»

Ve Gümüşpınar şarkıyı kesti, hazin hazin ağlamaya başladı kayaların içinde.

Derken omuzunda cicili bicili testisiyle, Kıral Kızı çıkageldi.

«Gümüşpınar, niçin böyle ağlıyorsun, bir derdin mi var?»

«Sorma, Kıral Kızı, sorma!

Cırcırböceği tencerede boğuldu, Karınca Bacının iki gözü iki ırmak. Onu gören Serçecik kuyruğunu kesti, Fidan güllerini döktü, Karakedi kürkünü yoldu, ben de ağlıyorum işte!»

Kıral Kızı çok üzüldü.

«Şu testiyi ne kadar çok severdim, Gümüşpınar, ama, gözümde hiçbir şeyin değeri kalmadı artık» diyerek testisini yere çaldı.

İşte böyle, minik kardeşlerim, ben de bu masalı içim sızlıyarak bitiriyorum. Çünkü Cırcırböceği tencerede boğuldu, Karınca Bacı yas içinde...

En Yakın Komşumuz Aydede

Bugüne kadar yapılan çalışmalara bakılırsa, ay, insanoğlunun uzayda ayak basacağı ilk gök cismi olacak.

Ay, dünyanın çevresini 27 gün, 8 saatte dolaşır. Bu sırada ortalama hızı saatte 3700 km. dir ve bizden 390000 km kadar uzaktadır. Ay kendi ekseni etrafındaki dönüşünü de aşağı yukarı dünya etrafındaki dönüşüne eşit bir sürede tamamlar. Bu yüzden, aydedenin her yanını göremeyiz Gökyüzünde tepsi gibi olduğu zaman bile, ancak beşte üçünü görürüz.

Ay, dünyamızdan ufaktır. Çapı, yerküreninkinin beşte biri kadardır.

Dünya güneşle Ay arasına girince, güneş Ay'ın bize bakan yüzünü tamamen aydınlattığından onu gökyüzünde bir tepsi gibi görürüz. Buna da «dolunay» diyoruz. Güneş, ay dedenin bize dönük yüzünün bir kısmını aydınlatırsa, bayrağımızdaki ay, yani hilâl biçiminde görünüyor.

Ay'ı çeşitli şekillerde görürüz. Buna sebep, yörüngesi üzerinde dolanırken, güneş ve dünyaya göre hep değişik yerlerde bulunmasıdır. Örneğin ay, güneşle dünya arasındayken, onu gökte göremeyiz. Ay'ın bu durumuna «yeni ay» denir.

Güneşten sonra görebildiğimiz en parlak gök cismi Ay olduğundan, çok eski devirlerdenberi insanoğlunun ilgisini üstünde toplamıştır. Bu yüzden ayla ilgili, çeşit çeşit asılsız inançlar doğmuştur. İşte örnekleri..

Aman, dikkatli olun! Uyurken üstümüze ay ışığı vurmasın. Bu sözlerime iyi kulak verin. Bu yüzden aklını kaçıranlar çook!

Ayın, bitkiler üzerinde bir takım etkileri olduğuna inananlar vardır

Kökleri yenen bitkiler, birinci dördünle, dolunay arasında, yaprakları yenenler ise ikinci dördüncü ekilmelidir.

Gerçekten de ayın yerküre üzerinde büyük bir etkisi vardır. Ama, bitkiler üzerinde değil. Ay, güneşle birlikte, yeryüzündeki büyük su kütlelerini çekerek, zaman zaman suların kabarmasına sebep olur «Gel-git» dedikleri şey, işte budur.

Yüzyıllar boyunca pek çok kimse, Ay'da akıllı yaratıkların yaşadığına inanmıştır. Gökyüzü ile uğraşan bilginler uzun yıllar süren çalışmalardan sonra aynı, havasız, canlıların yaşamasına uygun olmıyan bir ortam olduğunu ortaya koymuşlardır. Ay, yanardağlar, çıplak dağlar, taş-toprakla kaplıdır

Roketler, uzay araştırmalarına katılmadan önce, ay yüzünde görülen koyu renkli kısımların deniz olduğu sanılıyordu. 1959'da uzaya fırlatılan roket, ayın çevresinde dolaşarak, yeryüzünden kısmen resmini çekti. Fotoğraf, televizyonla yeryüzüne verildi.

Ay'da, yeryüzünden görünen ve eskiden adlandırılan belli başlı yerlerden bazıları şunlardır:

1 — Soğuklar Denizi
2 — Fırtınalar Okyanusu
4 — Clavius
3 — Verimlilik Denizi
5 — Düz Duvar

Aydedenin göremediğimiz kısmında dağ ve deniz sanılan karaltılar.

Ayın güney enlemlerindeki Liebnitz dağları bu gezegendeki en yüksek dağ sırasıdır. En yüksek yeri 8000 m. yi bulur. Bu sıradağdaki tepelerin çoğu 4800-5000 m. yi pek aşmaz.

Ay haritalarında, ayın dünyadan görülen yüzünde 30000 den fazla çukurluk göze çarpar. Bunların nasıl meydana geldiği kesin olarak bilinmemekle beraber, yanardağ oldukları sanılmaktadır. Kuzey enlemlerindeki Plato kraterinin çapı 90 km. yi aşar. Çukurluğu çevreliyen duvarlar 2000 m. yi bulur.

Düz Duvar, Bulutlar Denizi boyunca 100 km. kadar uzanan dimdik bir kayalıktır. Yüksekliği 250-500 m. ye yaklaşır.

Ay'daki yer çekimi kuvveti o derece zayıftır ki, üstünde bir atmosfer tabakasının tutunması imkânsızdır. Ses dalgalarının yayılmasını sağlayacak bir atmosfer tabakası olmadığı, için, Ay, derin bir sessizliğe gömülmüştür. Ay'ın kapkara göğsünü süsleyen binlerce yıldızdan en ufak bir pırıltı göze çarpmaz. Donuk donuk oldukları yerde dururlar.

Ayda güneş gören yerlerde ısı 100° ye çıktığı halde karanlık kısımlarda 150° 'ye kadar düşer.

Ay'da, hiç bir canlının yaşamadığını ileri sürenler olduğu gibi, özel bir takım bakterilerin bulunduğuna inananlar da vardır. İnsanoğlu ne zamandır hep aya gitmeye çalışmaktadır. Bu arada aya birçok küçük roket gönderilmiştir. Uzay adamlarının aya ayak basacakları günler pek uzak olmasa gerek.

Dağ köyünde bir hasta

Otomobille Ankara'dan İstanbul'a dönüyordum. Bolu'ya yaklaştığımız zaman araba bozuldu, şoför:

«Arıza büyük, işimiz uzayacak, tamir 2-3 saatimizi alacak. Siz isterseniz şu karşıki köye gidin, üşümezsiniz, iş bitince ben sizi gelir alırım, doktor bey.» dedi.

«Pekiy, yapılacak başka birşey yok,» dedim.

Kar tutmuş patika üzerinde, dikkatle basa basa köye ve köyde gösterilen köy odasına geldim. Köy odası oldukça büyük. Ortada odun sobası yanıyor; etrafında 8-10 köylü oturmuş, kardan, yağmurdan, hattâ iki gece evvel Ali ağa'nın ağılına (koyun ve keçilerin barındığı yer) hücum eden aç kurtlarla köpeklerin boğuşmalarından bahsediyorlardı. Beni görür görmez hepsi ayağa kalkıp yer gösterdi.

Bu tatlı sohbeti kestiğim için üzülmedim desem yalan söylemiş olurum. Ne kadar konuksever bir milletiz; köylülerle göğsüm kabardı.

«Hoş geldiniz.»

«Hoş bulduk.»

Kendimi tanıttım, bozulan otomobili anlattım.

«Kara saplanmışsanız, mandaları koşup çektirelim.»

«Teşekkür ederim. Motorunda bir arıza var, şoför tamirden sonra gelip beni buradan alacak.»

İkram edilen sıcak çay içimi ısıttı.

Yaşlı bir köylü,

«Demek siz doktorsunuz!» dedi.

«Evet. Bunda şaşılacak ne var?»

«Estağfurullah beyim, sizi tanrı bize gönderdi.»

«Hayrola!»

«Dokuz yaşındaki torunum üç gündür ateşler içinde kıvranıyor; buraya getirsem muayene eder misiniz?»

«Ateşli hasta bu soğukta odasından çıkmamalıdır. Haydi beraber evinize gidelim.»

«Allah razı olsun.»

.....

Küçük, iki odalı bir sofalı, tertemiz bir köy evi. Sedirin üstünde yatan, gözlerinden zekâ fışkıran, fakat ateş yüzünden gücü kuvveti kalmamış 3. sınıf talebesi Ali'ye,

«Şikâyetin ne yavrum?»

«4-5 gündür bir kırıklığım vardı; iştahtan kesildim, geçer dedim, okula devam ettim. Şimdi ışığa bakamıyorum, gözlerim sulanıyor, burnum akıyor, kuru kuru öksürüyorum, üç gündür yanıyorum, doktor amca. Anam vücudumu sirke ile ovdu, gene ateşim düşmedi.»

«Düşmez, Ali.»

«Neden?»

«Kızamık olmuşsun.»

«O ne biçim hastalık?»

«Çocukluk hastalığıdır, çok bulaşıcı, etkeni virüs cinsi mikroplardır. Hastadan sağlama aksırık, öksürük, tükrük parçalarıyla geçer. Ne var ki, dikkat edilmezse, tedbir alınmazsa akciğer iltihabından insan ölebilir.»

«Benim ateşime bakıp kızamık olduğumu mu anladınız?»

«Hayır, kızamığın bütün belirtileri sende var.»

«Meselâ neler?»

«Kızamık virusu vücuda girdiğinde 8-10 gün kuluçkada kalır, bu müddet zarfında hasta iştahtan kesilir, bulantısı vardır hattâ bir iki kusar, burnu akar, gözleri kızarır, ışığa bakamaz sonra birden ateşi 38-40 a kadar fırlar.»

«Bende bu anlattıklarınızın hepsi oldu. Neden kızamık denmiş?»

«Üç-dört günlük bir ateşten sonra ağızda arpa kepeği gibi beyaz lekeler, arkasından kulaklar etrafında, ensede, alında, boyunda daha sonra el, kol, bacak, gövde-

(Devamı 43. sayfasında)

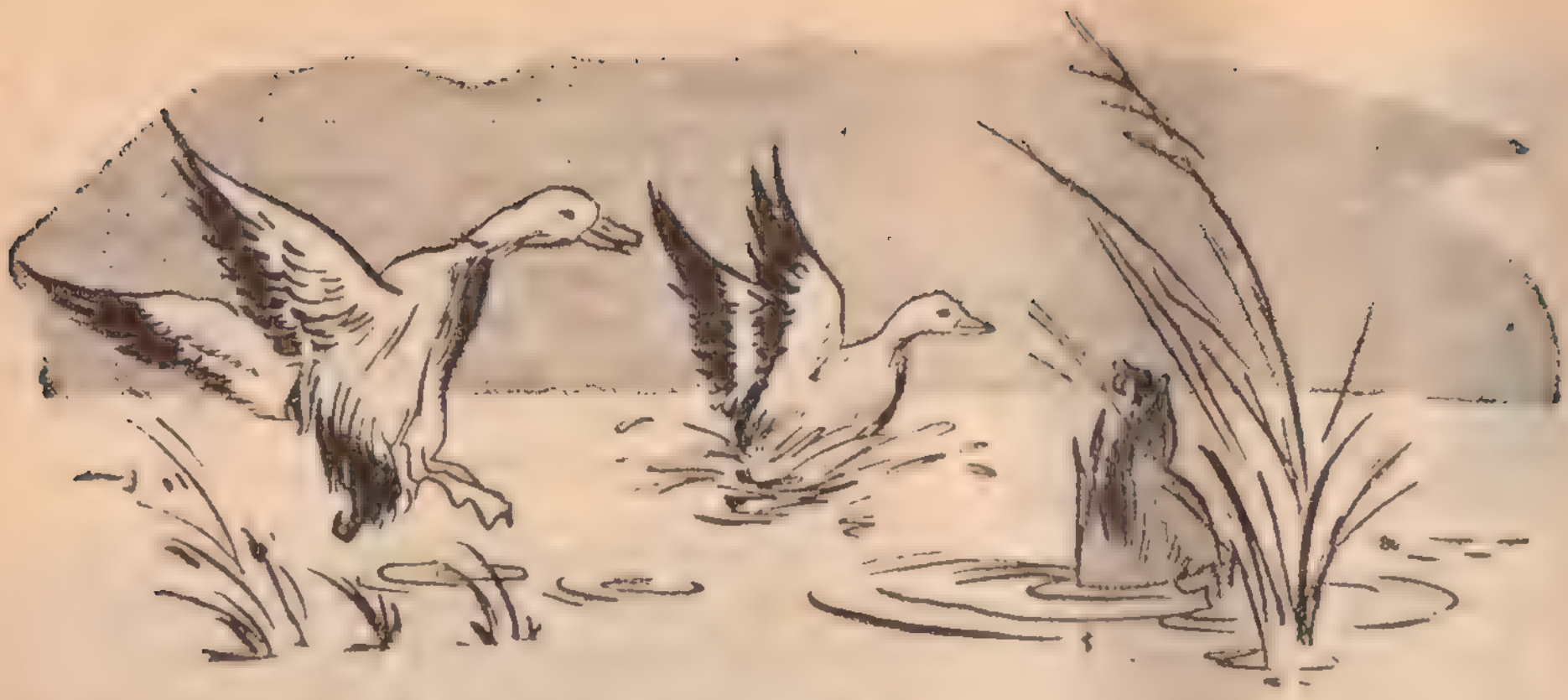

KUŞLAR DA OYUN OYNARLAR

GÜNEŞLİ bir sonbahar günüydü. Ahmet Amca göl kıyısında bir tümseğe oturdu ve oltasını suya fırlattı. Az ötede bir sürü yaban ördeği, suya dalıp çıkıyordu. Ahmet Amca onların yem arayışlarını seyre dalmıştı. Gagalar hep birden gölün sazlı sularına dalıyor, kuyruklar havaya kalkıyor; ördeklerin bu hali insana pek gülünç geliyordu.

Sürü ansızın havalandı. Ördekler gölün üstünde yarışa çıkmışcasına uçmaya başladılar. Sonra yine suya daldılar. Kanatlarıyla suları etrafa sıçrattılar. Köpük köpük oldu göl. Az sonra yine hep birden havalandılar. Bir süre uçtular, tekrar suya döndüler. Böylece bir dalıp bir uçarak koca gölün karşı kıyısına ulaştılar. Orada bir süre oyalandıktan sonra aynı eğlenceli oyunla geri döndüler.

Ahmet Amca gördüklerini, tabiatı çok seven bir yabancı dostuna anlatarak, «İnanın bana» dedi. «Yaban ördekleri, bana ömrüm boyunca tadını unutamıyacağım dakikalar yaşattılar.»

BUZ ÜSTÜNDE EĞLENENLER

Bunun üstüne Ahmet Amcanın yabancı dostu, ona penguenlerle ilgili anılarını anlattı.

«Geçen yıl kardeşimle birlikte güney kutbuna yakın soğuk bir ülkedeydik. Orada pek çok penguen vardır. Penguenlerin tatlı tatlı oyun oynayışlarına şaşmamak elde değildir. Bir gün, deniz kıyısındaki kocaman bir buz parçası üzerinde bir sürü penguenin toplanmış, bir şeyler yaptıklarını gördük. Penguenlerin bir kısmı geride kalıyor, ötekiler, bir buz parçasının kenarına yan yana sıralanıyorlardı. Arkadakiler, öndekileri kanatlarının olanca güçleriyle iterek denize düşürmeye çalışıyordu. Ama öndekiler buza yapışmış gibiydiler. Yerlerinden bile kı-

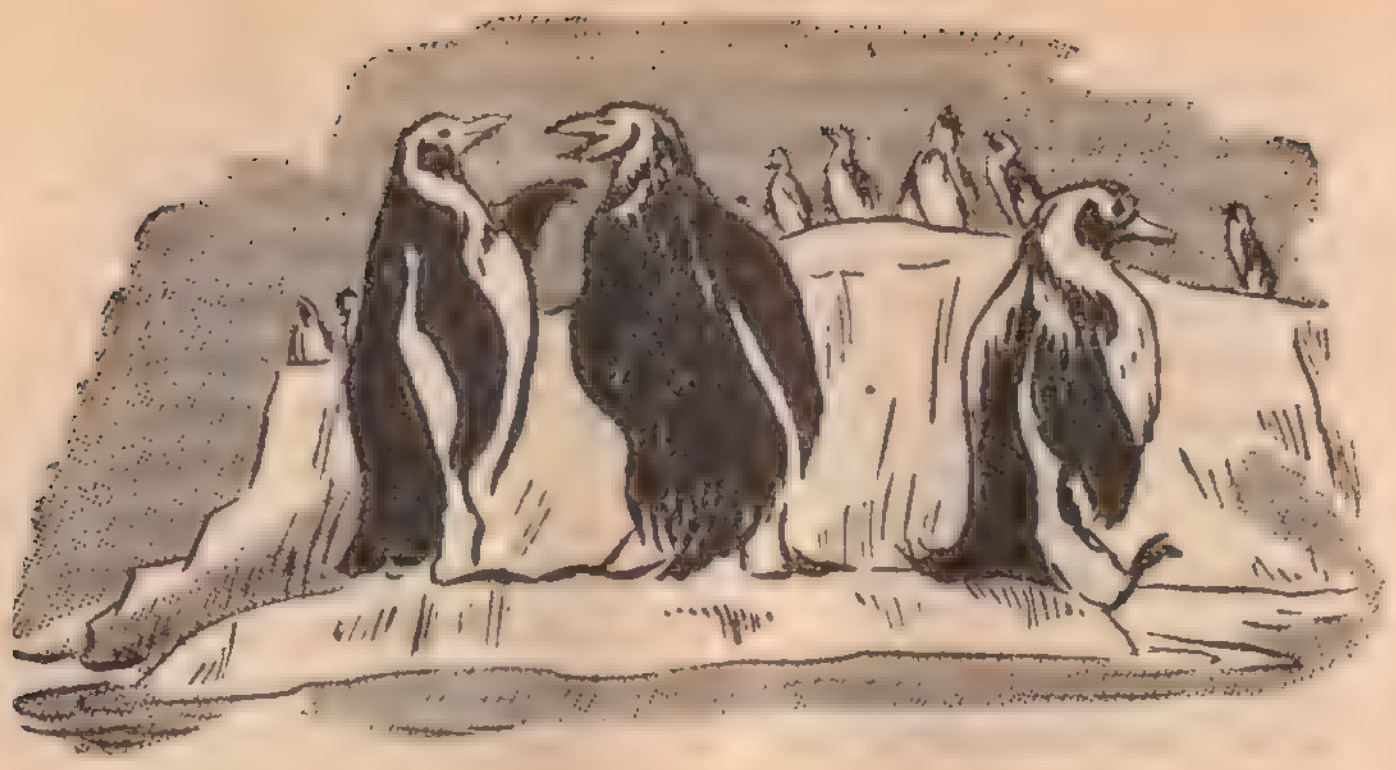

pırdamıyorlardı. Sonra öndekiler tek sıra halinde arkaya, arkadakiler de öne geçiyor, oyun böylece devam edip gidiyordu.

Bir gün de başka bir oyun oynadıklarını gördük. Pek hoşumuza gitti. Durup saatlerce seyrettik. Denizde buz parçacıkları yüzüyordu. Baktık ki, üstleri penguenlerle doldu. Buz adacıklarıyla bir süre yol aldılar, sonra denize atlayıp kıyıya doğru yüzdüler. Sonra yeniden buz adacıklarına dönüp binerek birbirlerini geçmeye çalıştılar. Bu arada tıpkı oyun oynayan çocuklar gibi bağrışıp çağrışıyorlardı.»

KARGALARIN OYUNU

Ahmet Amca bir gün ava çıktı. Etrafı kolaçan ederken bir takım garip sesler duydu. Başını kaldırınca, üç tane kocaman karga gördü Birinin gagasından balığa benzer bir şey sallanıyordu Öbür ikisi de onun peşine takılmışlardı. Öndeki karga, balığı gagasından bırakıp pençeleriyle yakalıyor, sonra tekrar yukarı fırlatıp gagasıyla tutuyordu. Balığın her yer değiştirişinde ötekiler yemi kapmak için üstüne atılıyorlar, avaz avaz bağrışıyorlardı.

Ne yaptılar yaptılar, kargaların ağzındaki balığı düşürttüler. Sonra da bir ok hızıyla yere indiler. Biri balığı yakaladı ve başladı gagasıyla atıp pençeleriyle yakalamaya. Oyun böylece tekrarlanarak sürüp gitti.

Bir ara kargalar pek alçaldılar. Ahmet Amca da onları iyice yakından gördü. Atıp tuttukları balık değildi! Ufak bir çomaktı. Kargalar o çomak parçasıyla çocukların, «Yağ Satarım, bal satarım» oyununa benzer bir oyun oynamaktaydılar.

KAR KIRALIÇEM

Bir kıraliçem olsa kardan,
Etekleri top top kar çiçekleriyle işlense.
Bir ışık tutsa elinde.
Gözleri mavi, dudakları kırmızı olsa,
Yanakları güneşler gibi pembe.
Geceleyin yıldızlara uzansa,
Saklanmasalar yıldızlar kıraliçemden
Kardan adamlar askerleri olsa,
Çocuklar saray yapsalar,
Bulutlara kadar.
İçinde ışıklar yansa erimiyen,
Bir taht yapsam ona gönlümce.
En güzel karlardan olsa kıraliçem.

SIDIKA DURMUŞ

Örnek alınacak bir hikâye

Yüce Dağ'ın tepesindekiler yeryüzünde kendilerinden başka insan olmadığına inanmışlardı. Zira aşağıdakiler o kadar uzaktaydı ki, onları pek seçemiyorlardı.

Üstelik, sık sık süt rengi bulutlar zümrüt ovaları örtüp gözden saklayıveriyordu.

Her gün sabahları erkenden ve güneş battıktan sonra burunlarının ucunu göremez olurlardı.

Herkes birbirine çarptı. Bu bembeyaz karanlıkta, «Affedersiniz. Özür dilerim. Rica ederim» sesleri yükselirdi sokaklarda. Çok kibardı burada yaşayanlar ama binde bir de olsa birinin, kimsenin kendisini görmemesinden faydalanarak, «Önüne baksana» diye homurdandığı işitilirdi. Bulutlar çekilince tepedekiler, ayaklarının altında göz alabildiğine uzanan yemyeşil ovaları seyretmeye bayılırlardı. Hiç gidip gören olmamıştı ama yedisinden yetmişine kadar herkes orada kimlerin yaşadığını çok iyi bilirdi.

«Ovada karıncalar yaşar» diye öğretmenin söylediğini hep bir ağızdan tekrarlardı okullarda çocuklar. «Yeryüzünün her tarafında karıncalar yaşar» derdi büyükler.

«Yalnız Yüce Dağ'ın tepesindekiler insandır. Yeryüzünde bizden başka insan yoktur» diye söyleşirdi güngörmüş ihtiyarlar. Yüzyıllar boyunca «Dağ»ın tepesindekiler hep bu kanıya inandılar. İçlerinden bir tek kişi bile gerçeği araştırmaya kalkışmadı.

Yani Nino'ya kadar kimse bu işle uğraşmadı. Nino yedi yaşına bastığı gün sabahleyin erkenden annesinin kucağına kuruldu ve, «Bak sana ne söyliyeceğim anne» dedi. «Aşağıdaki ovalar var ya, ben oradakilerin karınca olduğuna inanmıyorum.»

Annesi afalladı. «Sus, Nino» diye çıkıştı. «Bir daha ağzına böyle şeyler aldığını duymayayım.»

Çocuk bu defa babasının odasına girdi. Yatağın yanına sokulup, «Baba» dedi. «Aşağıdaki ovalarda oturanlar karınca olamaz değil mi?»

Babası çocuğa ters ters baktı. Sonra kızgın kızgın söylendi,

«Saçmalama. Başka zaman olsa, güzel bir sopadan kurtulamazdın ya neyse ki bugün doğum günün.» Yüce Dağdakilerin geleneklerine göre herkes doğum gününde kıralın huzuruna çıkardı. Her şeyi ve her yeri iyi görebilmesi için kıralın sarayı tam zirveye kurulmuştu. Nino tek başına sarayın yolunu tuttu. Çocuk tahtın önünde eğildi. Yüzyıllardır söylenegelen kalıplaşmış sözleri tekrarlayıp, «Yüce kıralım, bugün benim doğum günüm» diyeceğine «Yüce kıralım, ovada karıncaların yaşadığına inanmıyorum» deyiverdi. Bu kısacık boylu yusyuvarlak kıral, çocuğun sözlerine öyle şaşırdı ki, birden dengesini kaybedip yana yıkılıverdi. Otururken ayakları yere değmezdi. Doğrulup yerinden fırladı, altın terliklerinin tam üstüne düştü.

Tepeden bakınca..

«No dedin? Ne dedin?» diye haykırdı.

«Ovada karıncalar yaşamıyor» dedi çocuk.

Kıral ilkin kafasını iki yana salladı. Sonra tombul parmağını havada kaldırıp indirdi. Daha sonra da toparlak gövdesi yayık gibi sallanmaya başladı. Kıral gülüyordu. Etrafındakiler de gülmekten kırılıyordu. Saray kahkahalarla çınlıyordu. Saraydakiler mutlaka kıralın yaptığını aynen tekrarlıyorlardı.

«Ovada karıncalar değil bizim gibi insanlar yaşıyor, bunda gülünecek ne var ki?» diye bağırdı çocuk.

Kıral birden sustu. Etraf da derin bir sessizliğe gömüldü.

«Ovada bizim gibi insanlar yaşıyor,» diye tekrarladı çocuk.

Kıral öfkesinden kıpkırmızı kesilmişti. «Peki sen nereden biliyorsun?» diye çıkıştı çocuğa sert sert.

«Bulutlar yokken orada neler görüyorum, neler» diye mırıldandı çocuk. «Evler, mağaralar, at arabaları, pazara giden sepetli kadınlar, - gülümsiyerek - hattâ bir okul.»

Kıral pencereye döndü. Uzakları gözleriyle tarayarak,

«Bu dediklerinin ben de farkındayım ama» diye söylendi, «o radakiler karıncadan başka bir şey olamaz.»

«Peki, karıncalar, evler, okullar yapabilir mi? Bizim gibi giyinebilir mi?» diye sordu çocuk.

«Ne olursa olsun» diye kıral bağırdı. «Onlar karınca!»

«Peki neden?» diye atıldı inatçı çocuk.

«Neden olacak, şimdiye kadar herkes onların karınca olduğuna inanmış. Yumurcak, sen herkesten akıllı mısın yani?» Nino bir türlü inandığı şeyden vazgeçmiyordu. «Bizim dağda da karıncalar var onlar da minicik ama ne kadar gözlediysem evler, okullar yaptıklarını görmedim» diye direndi. «Tamam» dedi kıral. «Bak sen de ağzınla söyledin karıncaların minicik olduğunu.»

«Ama» dedi Nino, «aşağıdakiler belki de sandığımız kadar küçük değil. Mutlaka onlar da bizi ufacık görüyorlar. Belki de karınca olduğumuzu sanıyorlar.»

Kıral bu bir karış çocukla başa çıkamıyacağını anlamıştı. Herkesi dışarı çıkardı. Yalnız kalınca başını ellerinin arasına alıp derin derin düşüncelere daldı.

Ertesi gün kıralla Nino ovaya iniyorlardı. Ovalıların bağrışmalarından kulaklarına ilk çarpan sözler ne oldu biliyor musunuz? «A! Dağ karıncaları buraya iniyor.»

Hayret bağırışmaları pek uzun sürmedi. Zira ovadakiler onların karınca değil de, kendileri gibi insan olduğunu anladılar. Bundan böyle sık sık, ovadakiler yalçın dağa tırmanmaya, Yüce Dağın tepesinde yaşayanlar da ovaya inmeye başladılar. Bu arada karıncalar da hiç bir şeyden habersiz yuvalarına yem taşıyıp duruyorlardı.

KURT VE KIŞ

(Baştarafı 19. sayfada)

böğürdü, sıçrayarak sürünün yanına geldi. Çoban olanları görmüştü. Kalın sopasını kavradı. Çifte ile ateş etse mandayı da vurabilirdi.

Kurt onun geldiğini gördü. Silkindi, çenelerini mandanın sırtından ayırmak istedi. Mandanın sert derisinden dişlerini çekemiyordu. Çırpındı, didindi. Kurtulmaya kuvveti yetmişyordu. Manda da, bazan arka, bazan ön ayakları üzerine sıçrayıp duruyor, sırtındaki kurdu atmak istiyordu. Çoban, bütün hızıyla sopayı kaldırdı.

Kurt, sırtına inmekte olan sopaya, son defa baktı. Mağarada aç, ağlaşan yavruları tekrar gözünün önüne geldi. İki damla yaş, yanaklarından süzüldü...

MİDASIN ALTINLARI

ÇOK eskiden Frigya ülkesinde bir kıral yaşıyordu. Bugün Ankara yakınlarında harabeleri bulunan Gordium, Kıral Midas'ın başkentiydi. Frigya ülkesi çam ağaçları, sedir ağaçları yüklü ormanları, verimli ovaları ile Batı Anadolu'ya kadar uzanırdı.

Midas, Frigyalıların çok sevdiği bir kıraldı. Çünkü ülkeyi sağlam kanunlarla yönetiyor, bir yurttaşın hakkını öbür yurttaşa geçirmiyor, Frigyalıların güvenle yaşamalarını sağlıyordu. Üstelik, Midas, güzel sanatlara, bilime de çok önem veriyor, yaratıcı kişileri destekliyordu.

Gel gelelim, bu çok iyi yürekli kıralın büyük bir kusuru vardı. Altına çok düşkündü. Altını herkes sever diyeceksiniz. Bu da kusur sayılmalı mı, hele bir kıral için? Ama öyle demeyin, Midas'ın altınlara olan tutkusu bir hastalık derecesindeydi. Günden güne de bu hastalık artıyordu. Kıral Midas, sarayının mahzenlerinde küplere doldurduğu altınlarını ikide bir önüne serer, bir çocuk gibi saatlerce onlarla oynar, üstünde kendi resmi bulunan sarı liraları tekrar tekrar sayardı. Gündüzleri yetmezmiş gibi bazı geceler de yatağından kalkar, küpleri devirir, altıncıklarını sevip okşardı. Altınları güneşe benzetirdi Midas, güneş de alev alev, erimiş bir altın külçesi olmalıydı.

Midas'ın hastalığı günden güne artıyordu. Artık, altınlarıyla uğraşmaktan devlet işlerine vakit ayıramaz olmuştu. Üstelik ülkedeki altınların çoğu yavaş yavaş Midas'ın sarayında toplandığı için Frigyalılar da iyiden iyiye homurdanmaya başlamışlardı. Ama, Midas, oralı değildi. O, sadece, altınlarını çoğaltmayı düşünüyordu. Bunun için eline geçen her fırsattan da faydalanıyordu.

★ ★

Bir gün aklınca çok güzel bir plân kurdu. Şarap tanrısı Dionisos'un Silenos adında ayyaş bir canyoldaşı vardı. İşte onu yakalar, bir süre

sarayında tutsak ettikten sonra tanrıya geri verirse, şarap tanrısı da Midas'ın bu yardımını armağansız bırakmazdı herhalde. Düşündüğü gibi yaptı. Gordium yakınlarındaki bir kaynağa küp küp şarap akıttı, çok eski, çok nefîs şaraptı bu. Silenos kokuyu alınca kendini kaynağın başında buldu. Yerden şarap kaynıyor sandı; içti, içti, içti. Midas, altına ne kadar düşkünse, bu Silenos da şaraba o kadar düşkündü. Midas'ın adamları Silenos'u kendini bilemez halde yakalayıp saraya götürdüler. Midas onu sarayda alıkoydu, yarı konuk yarı tutsak. Silenos'a iyi bakıyor, bir dediğini iki etmiyordu. Ama, saraydan çıkıp gitmesine de izin vermiyordu. «Sonra yine başına bir dert gelir, iyisi mi, seni şarap tanrısına kendi elimle teslim ederim,» diyordu.

Öte yanda sevgili dostu Silenos'u kaybeden şarap tanrısı büyük acılar içindeydi, ormanın her yerini aradı taradı, çevresinde gezen yaban keçilerini de dört bir yana saldı. Bunlar da «Silenos! Silenos!» diye günlerce dereleri tepeleri aradılar. Ama, Silenos yoktu. Dionisos artık umudunu kesmişti, bir daha hiç göremiyeceği Silenos'cuğu için yas tutuyordu ki, Midas'ın adamları gelip onu saraya çağırdılar. Tanrı, dağda bayırda aradığı yoldaşını Midas'ın sarayında bulunca, görmeliydiniz şaşkınlığını, sevincini. Midas'a, «Dile benden ne dilersen, sen Silenos'umu bana kavuşturdun, ben de senin istediğini vereceğim», dedi.

Midas, Tanrı'dan ne istese beğenirsiniz? Bu da sorulur mu, altın istiyecek tabiî, diyeceksiniz. Evet öyle, ama, gelin, görün ki, Midas Tanrı'dan bir küp, iki küp altın istemedi. Tutkusunun sınırı yoktu. Gözleri ışıl ışıl yanarak Dionisos'a, «Ellerimi dokundurduğum herşey altın olsun,» dedi. Dionisos da şaştı bu işe, «Dile benden ne dilersen» dediğine bile pişman oldu, vazgeçirmeye çalıştı Midas'ı ama nâfile. Midas direniyordu. Tanrı da bir kez söz vermişti. Eh, tanrı dediğin de sözünü tutmalıydı. Sonunda, kıralın dediğini yapmaya razı oldu, ona bir içki içirdi. Midas o tanrısal gücü kazandı, elindeki kupa altın kesildi. Midas «Altın! Altın!» diye sevinç çığlıkları atmaya başladı. Masayı tuttu, masa da altın kesildi, masanın üstündeki eşyalar da. Kıralın en büyük dileği gerçekleşmişti artık. Dokunduğu her şey altın oluyordu. Midas da önüne çıkan herşeyi altınlaştırıyordu. Çok geçmeden sarayda altın olmayan tek eşya, tek kapı, pencere, sandalya kalmadı. Midas'ın altınları Gordium sokaklarına da taştı. Frigyalılar da önce sevinçten çılgına döndüler, herkes bir anda zengin olduğunu sandı. Öyle değil mi ya, sokaklar altın, ağaçlar altın, evler altın, arabalar altın, kaldırım taşları altın. Bundan büyük zenginlik olur mu?

★ ★

İlk bakışta sonsuz bir zenginlik gibi görünen şeyin acısı kısa bir zaman sonra çıkmaya başladı. Gerçek şuydu ki, altının değeri biraz da onun azlığından geliyordu. Şimdi böyle heryer altın kesilince değerini birden kaybetti. Herkeste istediğinden fazla altın vardı. Başkasından ne diye alsın? Tüccarlar, sarraflar iflâs ettiler. Dilenciler Gordium sokaklarında altın çanaklarla dileniyorlardı.

★ ★

Midas'ın durumu daha acıklıydı, elini sürdüğü her şey altın kesiliyordu ya, önüne getirilen yiyecekler de öyle, ilk gün sevinçten yemek yemeyi falan unutmuştu, sonra iyice karnı acıkıp elini o güzelim yiyeceklere sürünce...

Aç kaldığı yetmezmiş gibi zavallı kıralın başına bir felâket daha geldi. Biricik kızına dert yanmak için koşup elini tutunca kızcağız da altın bir heykel kesildi. Tabiî, bunu gören bütün Frigyalılar da kırallarından bucak bucak kaçmaya başladılar.

Bütün bunlara katlanamıyan Midas, ölümü göze almıştı ki, şarap tanrısı yardımına yetişti. Verdiği gücü geri aldı. Kızını da yeniden hayata kavuşturdu. Bu masal burada bitiyor, ama, Midas'ın başka masalları da var.

DEVELERİN HÖRGÜCÜ SU DEPOSU MUDUR?

İster tek, ister çift hörgüçlü olsun, develer, sanıldığı gibi, sırtlarında su depo etmezler. Hayvan günlerce susuz dolaşabilir ama bunun sebebi çok az terlemesidir.

Gerçek bir hikâye

YEŞİL KUTU

Bir Aralık öğlesiydi. Yabancı, köye inen dik yolda ilerliyordu. Ayakkabıları toz toprak içindeydi ama eli yüzü tertemizdi. Az önce rastladığı ırmakta gıcır gıcır yıkanmıştı. Şapkasının altından çıkan yukarı kıvrık, yumuşak saçları aştığı yüce dağlardaki karlar kadar beyazdı. Uzun yolculuğunda pek yorulmamıştı. Zira yükü yalnız eski yeşil bir kutuydu.

Köye girer girmez etrafını meraklı çocuklar sardı. Çilli yüzlü bir çocuk, «Adın ne senin amca?» diye sordu. «Bana Konrad derler» dedi adam. Kalabalıktan küçük bir çocuk, «Ne demek?» diye atılınca yabancı soruyu kendi kendine tekrarladı. Kutuyu kulağına koydu ve üç defa eliyle tıklattıktan sonra içerden gelen sesleri tekrarlıyormuş gibi, «Her şeyi düşünerek yapan kimse demekmiş» diye cevapladı.

«Nereden geliyorsun?» diye sordu çocuklar. Tekrar kutu üç defa tıklatıldı ve cevap alındı. «Dağların ötesinden, uzak, çok uzaklardan.»

«Peki nereye gidiyorsun?» Konrad kulağına kutuyu dayayarak bir süre kararsız kararsız bakındı.

Sonra, «Evet, evet» dedi. «Ayaklarımın götürdüğü yere. Tuhaf şeylerin bulunduğu ülkelere.»

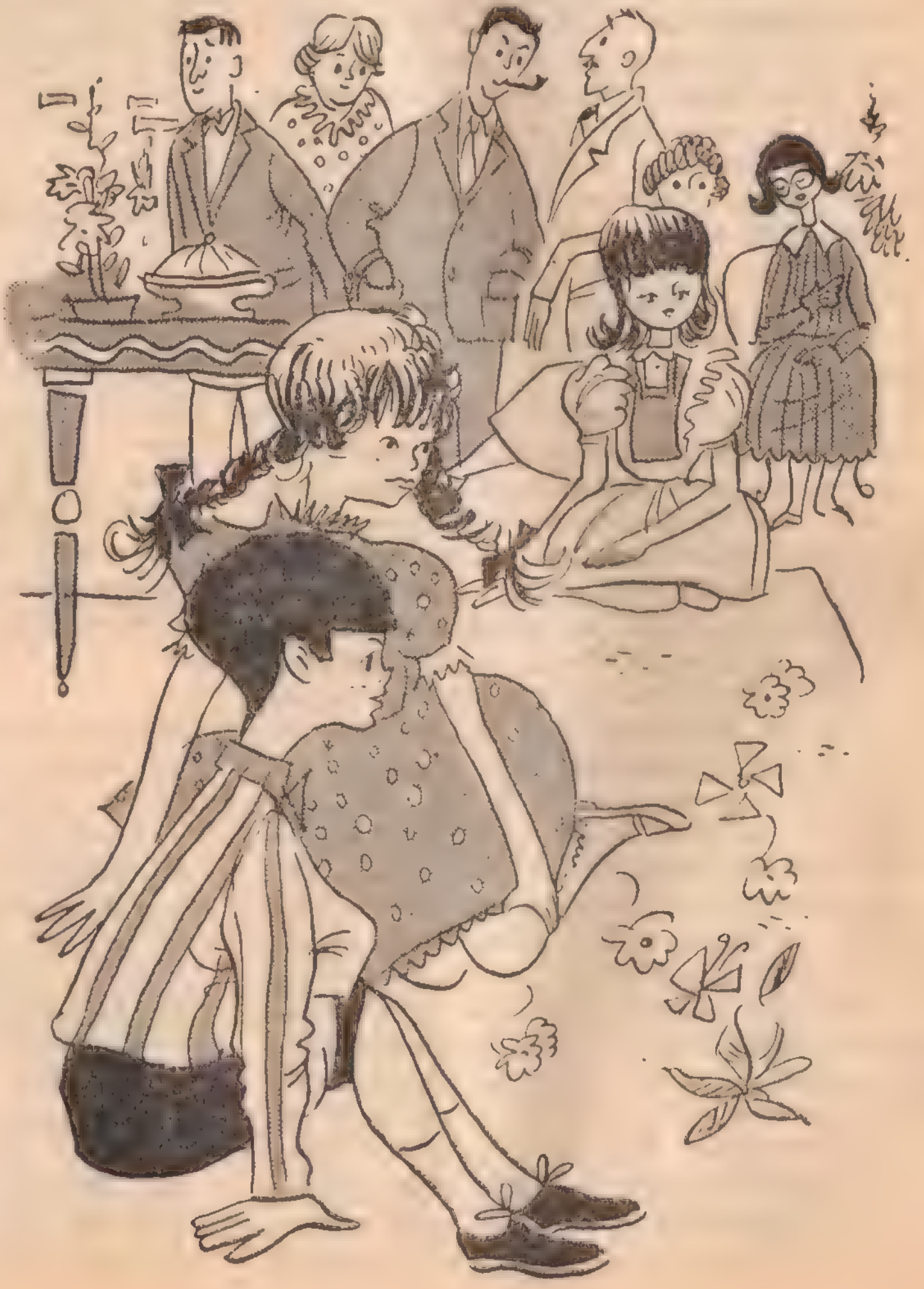

Sarı saçlı bir kız tatlı tatlı gülümsiyerek dedi ki, «Şuradaki altın sarısı kelebeği görüyor musun? O nereden geliyor acaba?»

Adam yine yeşil kutuya danıştıktan sonra, «Gökyüzünden inmiş» dedi. «O gerçekte bir güneş ışınıdır. Siz çocukların sevinçle peşinden koşmaları için gelmiş yeryüzüne.»

Akşama kadar çocuklar Konrad'a binbir çeşit soru yağdırdılar. O da onları cevaplarıyla eğlendirdi. Her defasında kutuyu kulağına tuttu;

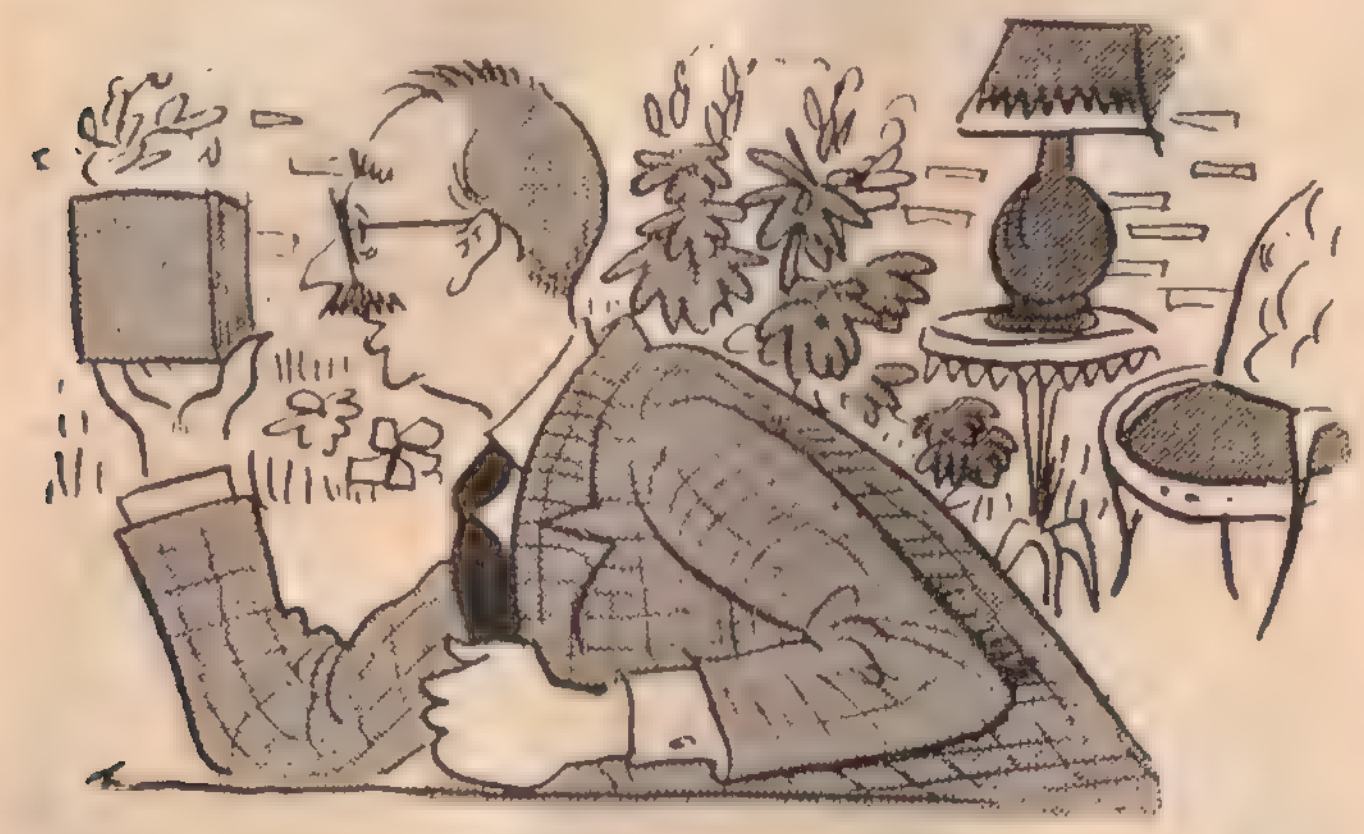

üç defa tıklatmadan ağzını açmıyordu.

Artık analar, babalar da toplanmaya başlamışlardı. Meraklı bir çiftçi aklını kurcalayan soruyu öğrenmek için sabırsızlanıyordu. «Bu yıl kış uzun olacak mı?» diye atıldı.

Konrad kelimeleri tane tane tekrarladıktan sonra, «Sincapların kış için topladıkları fındıklara bak. Eğer çoksa kış mutlaka uzun sürecektir,» dedi.

«Niçin saçlarını ensene kadar uzatıyorsun?»

«Başımın nerede bitip, boynumun nerede başladığını şaşırmayayım diye?»

Kalabalık bir kahkaha kopardı.

Bilgiç tavırlı bir adam öne çıktı ve sorularıyla yabancıyı şaşırtmaya kalkıştı.

«Siyam kıralı sabah kahvaltısında ne yer?»

«Aşçısının yaptığını.» Bu defa alkıştan ortalık inledi. Bunun üstüne adam,

«Bu kutuyu kaça satarsın?» diye sordu.

«Dostum» dedi yabancı. «Satılık değil o?»

«Ne? Yoksa onu alacak kadar paramız yok mu sandın? Aramızda anlaştık. Bütün köy halkı birleşeceğiz. Sen yalnız fiyatını söyle.»

«Durun. Beni yanlış anladınız. Kutu satılık değil. Zira hiç bir işe yaramaz.»

«İşe yaramazmış?» diye söylendi köylü. «Gözlerimize mi inanalım, sana mı? Bütün soruları nasıl pıtır pıtır cevaplandırdığını gördük.»

Konrad büyük bir sabırla, «Bak dostum» dedi. «Bu bildiğimiz bir kutudan başka bir şey değil. Üstelik eski de. Soruya cevap bulmuyor. Bir soru sorulunca üç defa tıklatarak aklımın erdiği kadar bir cevap bulacak zaman kazanıyorum. Aynı hileye hanginiz başvursanız, yani bir soruyla karşılaşınca önce biraz düşünecek vakit ayırsanız, mutlaka çok daha parlak cevaplar bulursunuz.»

Kalabalık dağıldıktan sonra, herkes o gece Konrad'ın oğüdünü tutmaya çalıştı. Birisi aklını kurcalayan bir şeye, samanlarını ne türlü yerleştirmesi gerektiği sorusuna çok güzel bir çözüm yolu buldu. Başka biri, evine bir oda eklemek için aklında bir plân tasarladı. Bir başkası yuvasına mutluluk getirme yollarını düşündü. Konrad güneşin ilk ışıklarıyla uyandı ve batıya doğru yoluna devam etti. Arkasında gözü açılmış bir köy bırakıyordu. Artık eski dertlerin çoğuna bir çare bulunmuş, yenilere de bulunacağı inancı kuvvetlenmişti. Köylüler «Önce düşün» sözündeki gizli kuvvetlerin neler yapabileceğini öğrenmişlerdi.

Mehmet Ali & Aksainsefası

GÖZÜPEKLER

ÇOKGÖZ

CİNGÖZ

CAMGÖZ

ZAVALLICIĞIN DİŞİ ÇOK AĞRIYOR. AKSİLİK, BU GÜNDE PAZAR. DİŞÇİ YE ANCAK YARIN GİDİLECEK..

AYY!..

VAH! VAH! DUR BAKALIM, BİR ŞEY YAPABİLİRİZ!

HANGİSİ AĞRIYOR CAMGÖZ?

AAA!

ŞÖYLE SAĞLAM BİR SİCİM VAR MI, CİNGÖZ?

DOZABA BİR BAKAYIM!

OFF!

AĞZINI İYİCE AÇ! SİCİMİN BİR UCUNU DİŞİNE, DİĞER UCUNU DA KAPIYA BAĞLIYACAĞIM!

SONRA SEN OLDUĞUN YERDE DURACAKSIN. BEN DE BİR KALECİ GİBİ ÜSTÜNE ATLIYACAĞIM!

SEN ONUNLA GÜREŞİRKEN, YEDİYAŞ DİŞİNİN NASIL ÇIKTIĞINI ANLAMIYACAKSIN DİKKAT!

TAMAM! SIKI DUR!

GAYRET CİNGÖZ!

VIIIJ!

KUUUT!

PAAAAT!

ÇOK KOMİK DOĞRUSU. DİŞİM YERİNDE, FAKAT AĞRISI DİNMİŞ!

BABAM KAPIYI GÖRÜNCE BAŞKA YERLERİMİZDE AĞRIYACAK AMA!.

Eskimolar nasıl yaşıyor?

Soğuklar iyice bastırdı. Karakıştayız artık. Acaba çok üşüyünce, kışı aylarca süren kutuplarda yaşayanları hiç düşündünüz mü? Durun, şimdi de onlara acımaya kalkışmayın. Eğer eskimoların, kışı titreşerek geçirdiklerini sanıyorsanız, çok yanılıyorsunuz. Gerçi eskimolar kar ve buzlarla örtülü yerlerde yaşarlar ama onlar, soğuktan bizim kadar şikâyet etmezler. Kışın, üşümemek için kalın yün paltolar, başlıklar, eldivenler, uzun çoraplar, çizmeler, daha neler giyiyoruz, neler. Yakalarımızı sımsıkı kapadığımız halde, yine de titrediğimiz oluyor. Biliyor musunuz, eskimolar hiç bu sıkıntılara katlanmadan karlar, buzlar arasında rahatça çalışırlar. Sakın bunu gizli kuvvetlerin işi sanmayın. Eskimoların giydiği esvabın marifetinden başka birşey değil. Bu harika esvabın en önemli özelliği, değişen çevre şartlarına uymayı sağlıyabilmesidir. Başlıca görevi, vücudun ısısını dışarı vermemektir. Vücut daima etrafındaki havayı ısıtır. İşte eskimonun giyimi bu ısınmış havanın, dışarıdaki soğuk havaya karışmasını önler. Eskimo, bol bir yün pantolon giyer. Parçalarını, uzun deri çizmelerin içine sokar. Böylece ayaklardan soğuk alacak yer kalmaz. Sırta giyilen, parka denilen, içi tüylü özel ceketin başlığı, boyuna iyice oturur. Artık içeriye hiç bir yerden soğuk işlemesine imkân yoktur. Bu esvapla, dizlerine kadar kara giren eskimo, bazan terler bile. Serinlemek işten bile değildir. Parkanın başlağı çözülünce, içerdeki sıcak havanın bir kısmı dışarı kaçar. Bu elbiselere kutuplarda, buzdan kulübelerde yaşayanların, sırtlarında taşıdıkları bir çeşit kalorifer denilse, yanlış olmaz herhalde. Bundan böyle elimiz, ayağımız soğuktan mosmor kesilince, eskimoların ülkesinde olmayı isteyeceğiz galiba.

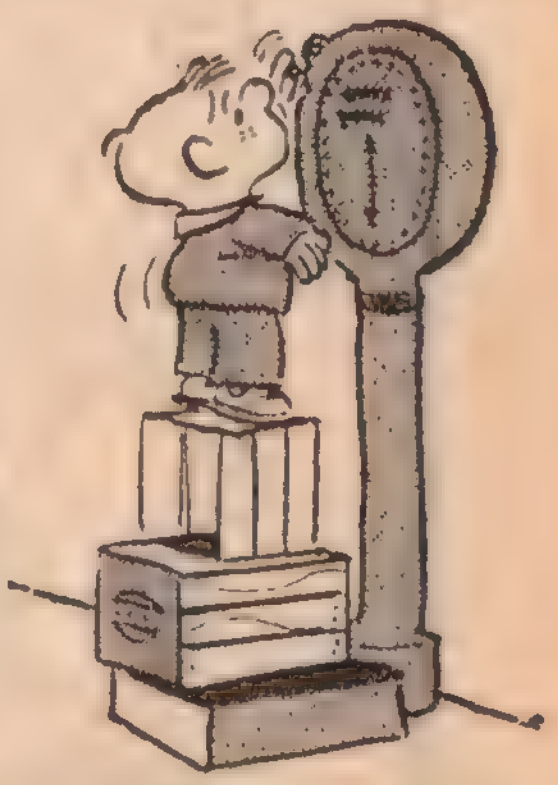

— Amma da, kilo almışım!

ALİ RIZA YÖNEL KARDEŞ'İN YAZISIZ HİKÂYESİ

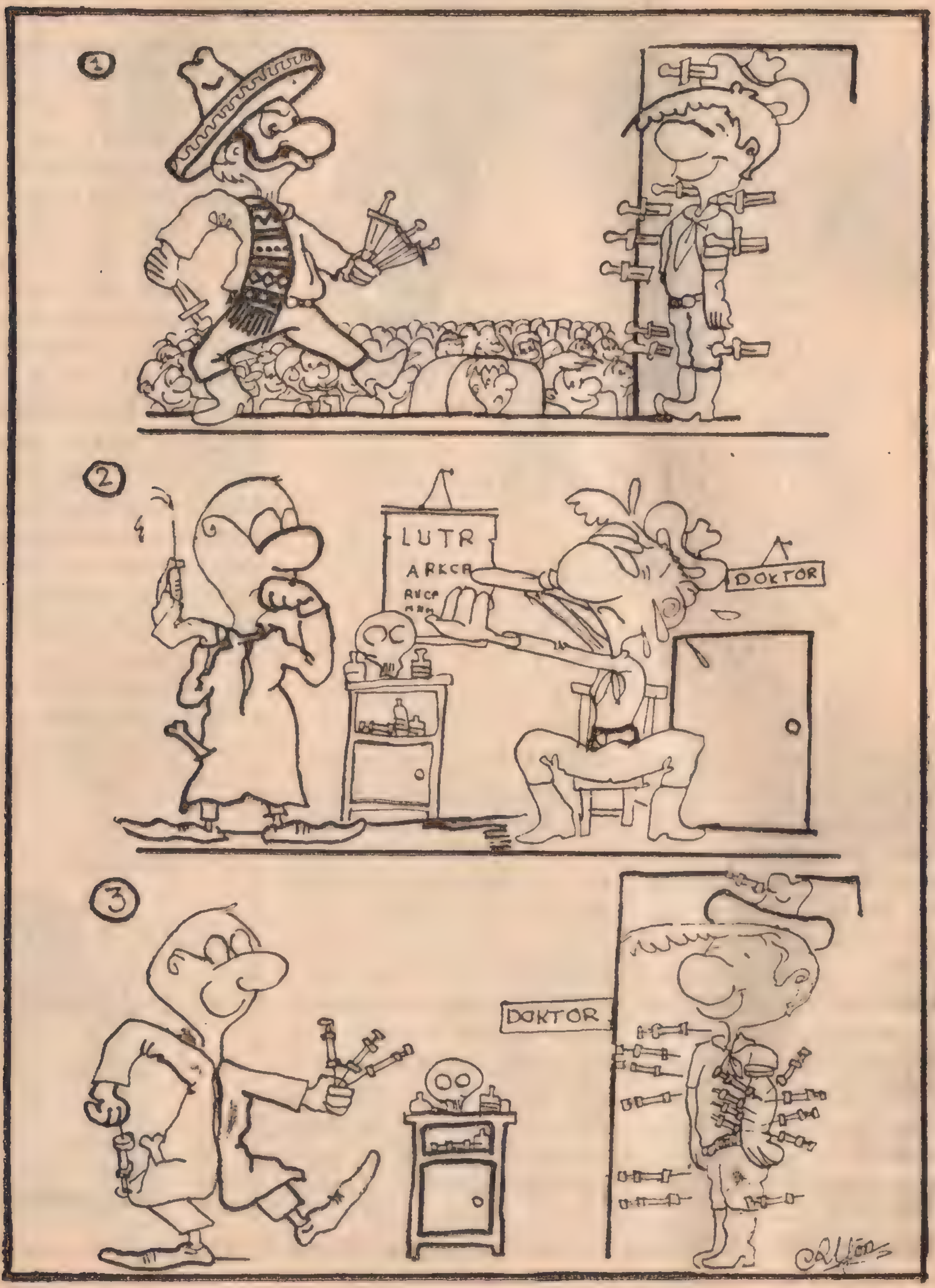

BİLMECE BULMACA

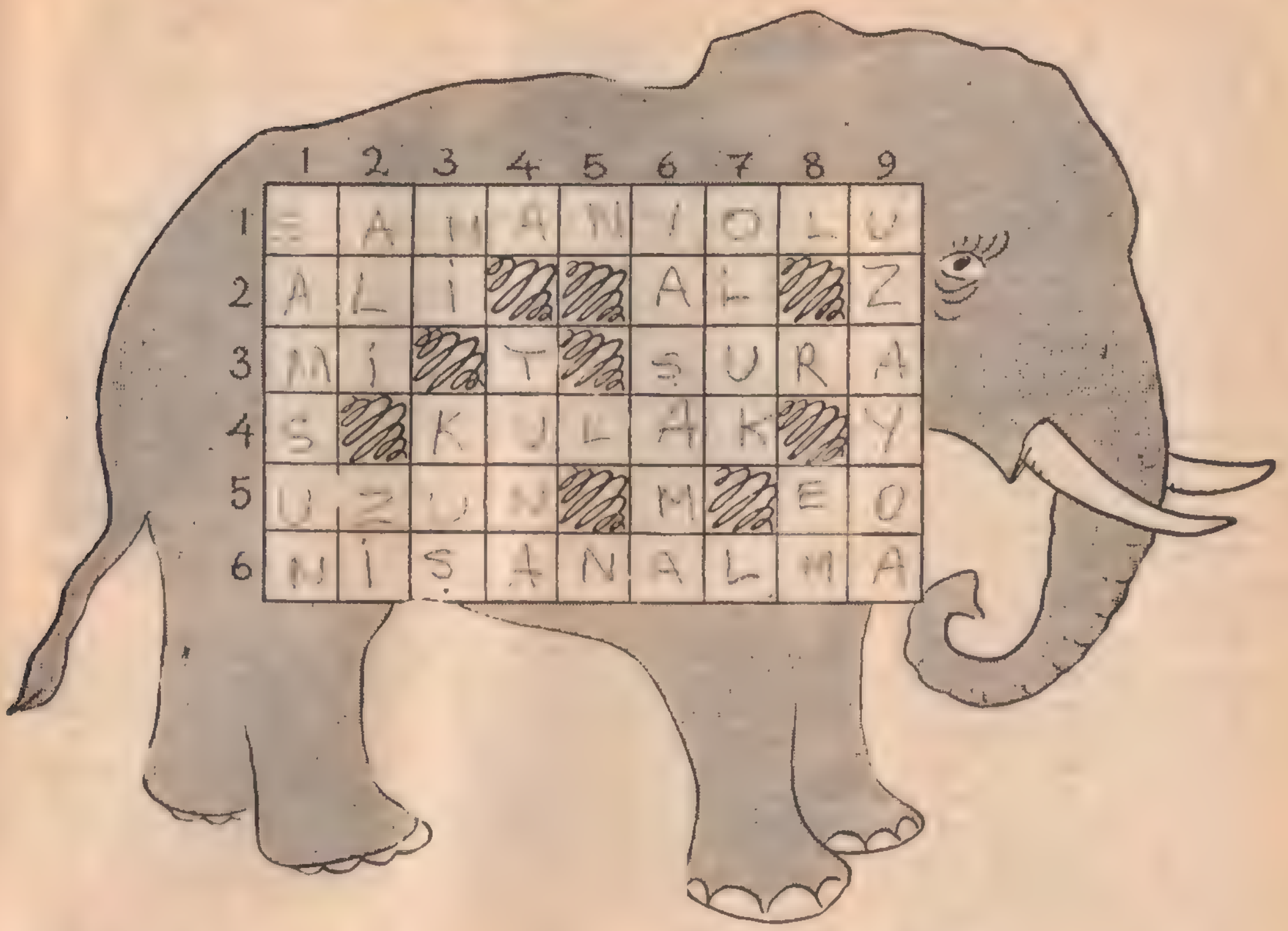

SOLDAN SAĞA:

1 — Berrak gecelerde gökyüzünde boydan boya görülen yıldız kümesi. 2 — Bir erkek adı — Bir renk. 3 — Bir nota — Şu yer. 4 — Bir duyu organı. 5 — Boyu fazla — Tersi, «söyle» anlamına gelir. 6 — Bir hedefi vurmak için, silâha gerekli doğrultuyu vermek (iki kelime).

YUKARIDAN AŞAĞI:

1 — Bir ilimiz. 2 — Eski dilimizde «büyük» anlamına gelir — Av köpeği onun peşindedir. 3 — Sonuna geldiği cümleye, soru anlamı katar — Kanatlı hayvan. 4 — Avrupa'da bir nehir. 6 — Hayat sürme. 7 — Saçaklarda toplanan suyu aşağı akıtan boru. 8 — Tersi, koyunun bağırması. 9 — Amerikalı astronotlar orada buluştular.

PARKER
SUPER Quink

Her nevi kalem için
en iyi mürekkep.

Yazarken, dolma
kaleminizi temizler.

20 şubat 1943. Günlerden cumartesi. Güneş batmak üzere. Meksikalı çiftçi Dio Pulido, başkente yakın bir köyde çift sürüyor. Bir ara dinlenmek için durdu. Başını kaldırınca çok tuhaf bir şey gözüne çarptı. Tarlasından 50-60 m. kadar uzakta, beyaz bir duman bulutu yılan gibi kıvrıla kıvrıla gökyüzüne yükselliyordu. O gün çiftlikteki bazı tuhaf olaylara da anlam verememişti. Bir defa, sabahleyin erkenden çok şiddetli bir depremle epeyce sarsılmışlardı. Daha sonra, tarlayı sürerken pulluğun iki yana attığı topraklara sıcaktan yalın ayak basamaz olmuştu. Ortaya bir de duman çıkınca, iyice meraklandı. O tarafa doğru yürüdü. Bir ara derinlerde kocaman bir şişe açılıyormuş gibi boğuk bir ses etrafın sessizliğini bozdu. Duman sütunu iyice kalınlaşmıştı. Yerle gök arasındaki bu köprü birden yukarı çekiliyormuş gibi oldu. Dio pek korktu. Geri döndü. Evine koşmaya başladı. Hemen karısını dışarı çıkardı. Bundan sonra Pulidolar evlerine bir daha giremediler. Zira ev az sonraki kuvvetli depremde yerle bir oldu. Çiftlikten peyce uzaklaşmışlardı. Nefes nefeseydiler. Dinlenmek için durdular. Dio dönüp arkasına bakınca, özene bezene sürüp ektiği tarlasının ateş kustuğunu, ortasından havaya kocaman kocaman kayalar fırladığını, etrafa kamyonlar dolusu toprak saçıldığını gördü. Pulidolar bir beşik gibi durmadan sallanan toprak üzerinde düşe kalka yürüyerek en yakın köy, Paricutin'e varmaya çabalıyorlardı. Orası da yıkılmış, alt üst olmuştu. Birbirine geçen yollarda canlarını kurtarmaya çalışan insanlar kaynaşıp duruyordu. Adım adım ilerliyen arabalar yatak, yorgan, çeşit çeşit giyim ve ev eşyalarıyla tepeleme doluydu. Gece hayli ilerlediği halde Paricutin kabasında daha hava kararmamıştı. İki üç saat öncesine kadar Dio'nun çiftliği olan topraklar, ortalığı gündüz gibi aydınlatıyordu. Çiftlikten zikzaklı, şimşekler gibi alevler yükselliyor, al kor olmuş kayalar gökyüzüne fırlıyor, korkunç patlamalarla etrafa taş ve toprak parçaları saçılıyordu. Yüzlerce top hep birden ateş etmeye kalksa yine de o gök gürültüsünü andıran o uğultu meydana gelmezdi.

Göğü kaplıyan kara bulutlardan 3-4 km. kadar uzaktaki başkent Mexico City'ye kül yağıyordu.

Birkaç gün sonra durum da-

Rüyalar Ülkesi

YERYÜZÜNDE, akıl almaz, türlü türlü garip şeylerin günlük olaylar arasına girdiği bir ülkede bulunduğunu duymuş muydunuz? Bulutlar içinde baş aşağı gemiler yüzer, güneş bir değil, günde iki bazan da üç defa batar orada. Böyle şey olmaz demeyin. Zira güney kutbunda daha neler oluyor neler. Burası öyle soğuktur, öyle soğuktur ki, sıcaklık sıfırın altında yüz dereceye kadar düşer. Artık, bildiğimiz ısı ölçerler işe yaramaz burada.

Bu periler ülkesinde hiçbir şey paslanmaz, küflenmez, kokmaz. Yıllar öncesinden kalan yiyecekler, buzları çözülünce taptaze oluverir. Hastalıklar da giremez buraya. İnsan nezle bile olmaz.

Bazı günler etraf göz kamaştırıcı bir parlaklığa bürünür. Bu çığ beyaz ışık altında önünüzden giden kimse birdenbire gözden kayboluverir. Az sonra tekrar ortaya çıkar. Ayrıca uzaklıkları da kestirmek çok güçtür. Böyle günlerde kilometrelerce uzaktaki şey-

ha da beter oldu. Üçüncü gece yakut renkli kocaman bir çaydanlığı andıran yanardağ lâv püskürmeye başladı. Toprağın derinliklerinden erimiş maden gibi bir sıvı püskürüyor, koninin iki yanından, göz kamaştırıcı beyazdan parlak kırmızıya kadar, bir nehir halinde yavaş yavaş ovaya akıyordu. Önüne çıkan herşeyi yakıp kavuran bir nehirdi bu.

Gazeteciler, bilginler, fotoğrafçılar, meraklılar, ateş nehriyle sulanan ovaya sökün etmişti. Paricutin köyünü baştan başa örten, artık iyice soğumuş olan lâvlar üzerinde yürüyerek Dio'nun çiftliğine yaklaşmaya çalışıyorlardı. Günlerce, yeni doğan yanardağı incelediler. Zaman zaman patlamalar kesiliyordu. Fakat arkasından hemen uzaklardaki köyleri ürküten patlamalar oluyordu. Yeni doğan bu canavara, külleriyle boğduğu Paricutin kasabasının adı verildi. 10 haziran 1943'de tekrar ateş püskürmeye başladı. Ağzından inen akkor lâv nehri başka bir ovayı daha öldürdü. Öyle hızlı ilerliyordu ki, birkaç ay içinde iki köy küller, taş yığınları, kızgın lâvlar altında kaldı. Paricutin yanardağının yüksekliği de epeyce artmıştı. Uçaktan bakılınca yanardağın pençesine aldığı yemyeşil ovaların, yamaçların kapkara küllerle örtülü olduğu görülüyordu. Bahçeler, korular kaybolmuştu. Dereler, çaylar kurumuştu. Yakınındaki koskocaman bir nehir, çamur gibi akıyordu.

Yanardağın ağzından ince bir duman bulutu gökyüzüne yükseliyordu.

Her dört dakikada bir yeni bir patlama oluyordu. Tonlarca kaya göğe fırlıyor, yamaçlarından alev alev bir lâv nehri akıyordu.

Uçakla yanardağın 20-30 km. kadar ötesine inilince tüyler ürpertici bir manzaraya karşılaşıldı. Eskiden cıvıl cıvıl kaynaşan şehir kalın bir toz bulutu altında kalmıştı. Bazı evlerin damları küllerin ağırlığından çökmüştü. 100 km², kadar gelen bir alanda en ufak bir yeşillik, kıpırdanma göze çarpmıyordu. Bu bölgenin 50-60 km. kadar ötesinde bile ağaçlar yanıp kurumuştu. Rüzgârlar külleri taa uzaklara taşımışlar, oralardaki verimli toprakları da körletmişlerdi. Irmaklar kuruduğundan su kıtlığı başgöstermişti. Yanardağ tam yedi köyde en ufak bir canlılık belirtisi bırakmamıştı.

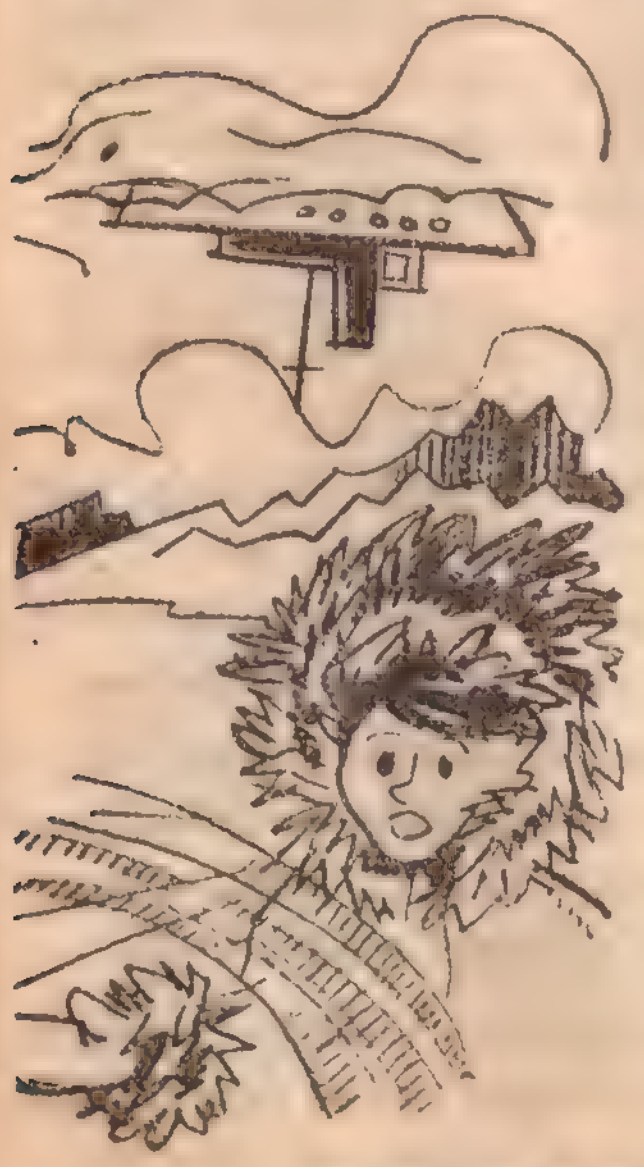

ler burnumuzun dibine geliverir. Bazan da bir bulut az ötemizdeki şeyleri içine alıp gözden saklayıverir, uzakta yakında en ufak bir su birikintisi bile bulunmadığı halde kocaman kocaman gemiler yüzer biraz ilerde. Bazan açıklardaki bir geminin görüntüsü bulutlar üzerine düşer. Gemi baş aşağı, gökyüzünde yüzüyormuş gibi görünür o zaman. Pek çok araştırma gezileri yapıldığı halde, güney kutbunun pek az bir kısmı bilinmektedir. Burası tümüyle, insanı şaşırtıcı pek çok garip olayın bir araya toplandığı gerçek bir harikalar ülkesidir.

Turuncu balon

TOMBİŞ, kahverengi, minik bir köpeğin ağzında turuncu bir balon, keyifli keyifli yürüdüğünü görünce bakakaldı. Ama ne balondu! Hem kocaman, hem turuncuydu. Kaşı, gözü, burnu da vardı. Güleç yüzlü bir balondu bu. Ağzı kulaklarına varıyordu. Minik köpek yürürken, balon havada aşağı yukarı inip çıkıyor, rüzgârda sağa sola dönüyordu. Canlı gibiydi. Gelip geçenlere, vitrinlere bakmak için başını çeviriyordu sanki.

«Şu balon benim olsaydı!...» diye içini çekti Tombiş. Sonra, aklına güzel bir şey geldi. Gözleri parıldadı. Büyük bir umutla minik köpeğin peşine düştü.

Tombiş kasap dükkânından yeni çıkmıştı. Kocaman, etli kemik payını almış, evine gidiyordu. Kemik kemirmeye bayılırdı ama o sırada bir balon için bir düzine kemiği seve seve vermeye razıydı. Kahverengi köpeğe yetişti. Yanına sokulup, «Merhaba»

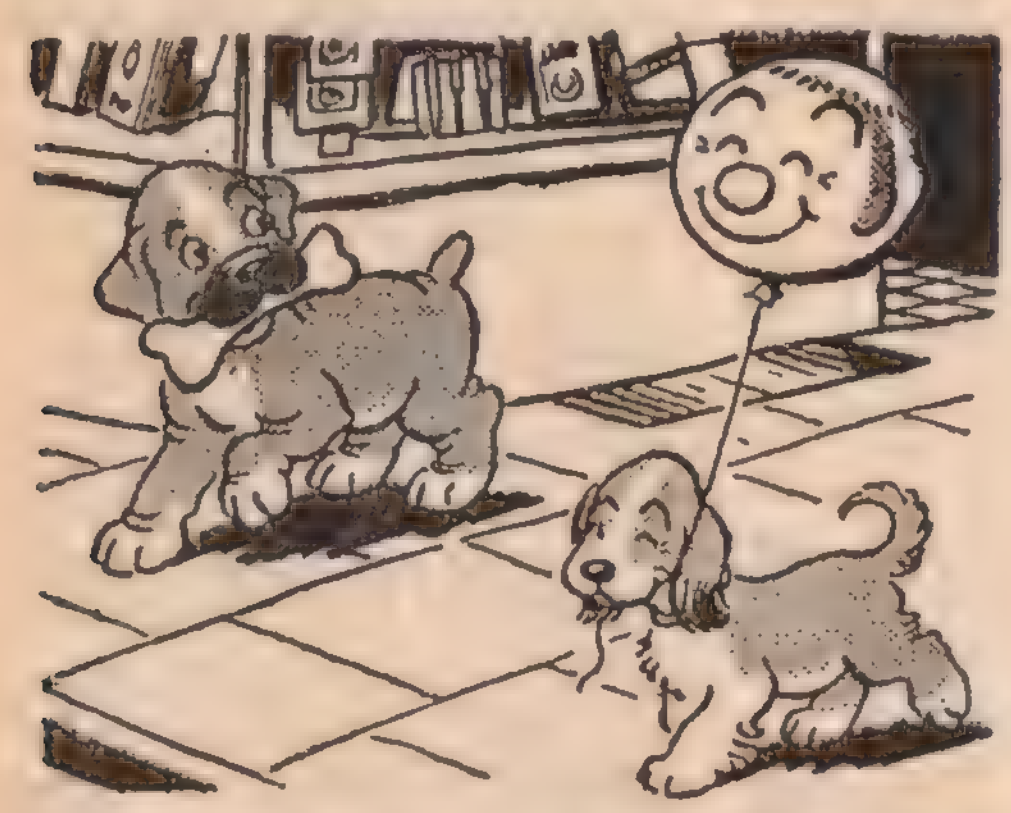

dedi dostça. «Gel şu turuncu balonu kemiğimle değiş tokuş edelim, kabul mu?» Minik köpek bir kemiğe bir de balona baktı.

«Peki» dedi. «Kabul» balonu verirken, «Sakın bu balonu ağzından bırakma. Bir uçar-

sa bir daha yakalıyamazsın» diye sıkı sıkı tembihledi.

Tombiş kemiği minik köpeğe bırakarak, balonuyla kurula kurula sokakta dolaşmaya başladı. Az sonra arkadaşları onu görünce kimbilir ne kadar şaşıracaklardı. Bunları düşünürken Fifi'yle burun buruna geliverdi.

«A!» dedi Fifi, «Sen misin? Bu ne cici şey böyle? Nereden buldun?»

«Çok güzel değil mi?» dedi, Tombiş; sözlerini bitiremedi. Konuşmak için ağzını açınca, balonun ipi dişlerinin arasından kurtuldu. Balon havada yükselmeye başladı.

«Gördün mü olanları!» diye sızlandı Tombiş. Balon, kat kat binaların bacalarını bile aşmıştı. Gittikçe küçülüyordu. Gökyüzünde turuncu bir benek oluvermişti.

Bir süre, arkadaşıyla birlikte balonun peşinden koştu. Yakalamaları imkânsızdı. İyice yorulmuşlardı. Nefesleri tükenmişti.

Dinlenmek için durdular.
«Artık onu yakalıyamayız,» diye söylendi Tombiş. «Ya havada patlar, ya da Avrupaya belki de Çin'e kadar gider. Başkaları oynar onunla.»

Tombiş, Fifi'ye allahaısmarladık deyip tek başına evinin yolunu tuttu. Canı hiç kimseyle konuşmak istemiyordu. Kulübesine girdi. Başını ön ayaklarının üstüne koyup uyumaya çalıştı. Gözüne uyku girmiyordu. Aklı hep turuncu balondaydı. Bir ara kulübesinin önünde kuşlar cıvıldamaya başladı. Çoğunluk gelirlerdi. Tombiş onlara yemeklerinden verir, su kabından su içmelerine ses etmezdi. Çimenler üstünde hoplıya sıçrıya dolaşmalarını seyrederken derdini unutup gülümsemekten kendini alamazdı.

Bir kaçı iyice yaklaşıp Tombiş'in hatırını sordular. Kocaman dostlarının üzgün olduğunu anlıyarak sessiz sessiz yine arkadaşlarının yanına döndüler. Kuşlar bir ara pek heyecanlandılar. Cıvıldaşıp bağrışarak bir araya toplandılar. Gagalarını çabuk çabuk aşağı - yukarı kaldırıp indiriyorlardı. Tombiş ilkin aldırış etmedi. Sesler kesilmeyince merakını yenemiyerek başını kulübeden dışarı çıkardı ve kuşların bağrışa çağrışa işaret etmek istedikleri tarafa baktı.
Turuncu balon gökyüzünde nazlı nazlı süzülmüyor muydu? Çok yükseklerdeydi ama rengi, hattâ güleç yüzü iyice seçiliyordu.
«Benim balonum o,» diye havladı Tombiş. Kuşlar şaşırdılar. Bir kaçı korkudan uçuştu.

«Ne olur beni balonuma kavuşturun,» diye yalvardı köpek, kuş dostlarına. Kuşlar hep birden havalandılar. Balon, Tombiş'in kulübesinin üstünden geçerken ipini yakaladılar. Yavaş yavaş alçalırlarken balon da yere iniyordu.

DOKTOR AMCA

(Baştarafı 27. sayfada)

de pirinç büyüklüğünde kırmızılı kabarcıklar belirir.»
«Bende de başladı Doktor amca?»
«Evet. Kızamığın düşmanı soğuktur.»
«Şimdi ne yapacağız?»
«Ben seyahatlerde yanımda daima ilâç çantamı taşırım, aspirin, piramidon ve bir de antibiyotik veriyorum. Sakın bunları acı diye içmemezlik etme.»
«İlâç değil mi, mikropları öldürecek, beni iyileştirecek; içerim doktor amca.»
«İş yalnız ilâçla bitmez. El, ağız, vücut temizliğine dikkat edecek, soğuğa çıkmayacak, zaman zaman odanı havalandıracaksın.»
Ali'nin büyükbabası, annesi sevinip teşekkür ettiler.

Ben oradayken şoför geldi.
«Doktor bey, otomobili tamir ettim, yolumuza devam edebiliriz.»

«Pekiy,» dedim ve konuksever köylülere teşekkür edip ayrıldım.

Dr. KÂMRAN ŞENEL

Mavi Çakal

BİR zamanlar, sıska, çelimsiz bir çakal varmış. Bir gün ormanın eteğindeki köyün etrafında dolaşırken kocaman bir fıçı görmüş. İçinde ne olduğunu pek merak etmiş. Fıçının ağzına atlamasıyla dengesini kaybedip dibi boylaması bir olmuş. Fıçı ağzına kadar mavi boya doluymuş. Hayvancağız mavi sulardan kurtulmak için bir süre çırpınmış durmuş. Birşey yapamıyacağını anlayınca boğulmamak için başlamış yüzmeğe. Boyacı gürültüleri duyunca dışarı fırlamış. Çakal, adam baktığı zaman hiç kıpırdamadan durmanın akıllıca bir iş olacağını düşünmüş.

Boyacı hayvanı ölü sanarak, bacağından tutup çalılıklara fırlatmış.

Çakal kendini toparladıktan sonra, doğruca ormandaki kardeşlerinin yanına koşmuş. Ötekiler karşılarında masmavi bir çakal görünce pek şaşırmışlar. Rengi başka olduğu için kendilerinden üstün sanmışlar onu ve hemen kıral yapıvermişler.

Kaplanlar, aslanlar ve ormandaki diğer bütün hayvanlar bu masmavi yaratığın hayvanlara kıral olarak gökten indiğini sanmışlar.

Mavi çakal ormandaki kurdun kuşun önünde saygıyla eğildiğini görünce kendisinin gerçekten üstün bir yaratık olduğunu inanıvermiş. Çakalları hiç gözü tutmuyormuş artık. O sevimsiz hayvanları etrafında görmeğe bile dayanamıyormuş. Tutup ormanın derinliklerine sürmüş, çakal kardeşlerini.

Mavi çakal hayatından çok memnunmuş. Etrafını çeviren aslanlar, kaplanlar, kurtların hayranlık dolu bakışları altında kurumlu kurumlu dolaşıyor, sağa sola emirler yağdırıyormuş.

Günün birinde korkunç bir fırtına kopmuş. Zikzaklı şimşekler, kulaklarını sağırlatan gök gürültüsü çakalın aklını başından almış. Bir ara kıral olduğunu unutup çakallar gibi ulumaya başlamış.

Aslanlar, kaplanlar, kurtlar birbirlerine bakışarak homurdanmışlar.

«Basbayağı bir çakalmış. Önünde eğilmekle aptallık ediyoruz, doğrusu.»

«Bize kıral olacak hiç bir üstünlüğü yok.»

Sonra hepsi birden üstüne saldırmışlar. Mavi çakal tabanları yağlayıp ormanın derinlerinde almış soluğu. Yara bere içinde her tarafı. Ellerinden kurtulunca yaptığı akılsızlığı iyice anlamış,

«Çakal kardeşlerimin arasında olsaydım, ulumama hiç kimse aldırış bile etmiyecekti» diye acı acı söylenmiş kendi kendine.

Dövüşçü balık

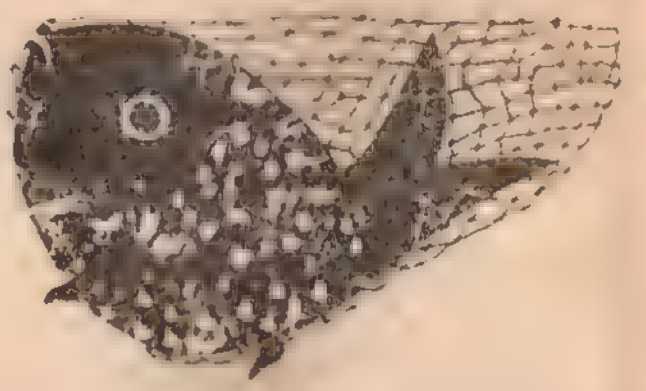

Denizlerin en saldırgan yaratığı, Siyam kıyılarında raslanan «belta» balığıdır. Aynada kendini gösterseniz, onun bile üstüne atılır. Akvaryumlara onları tek tek koymak gerekir. Yoksa birbirlerini yiyebilirler. Erkeği bazan dişisinin üstüne saldırıp onu parçalar. Yavru balıklara on gün kadar babalık eder, bu süre uzayacak olursa hepsini silip süpürür.

Bambi ormanda..

Resmini gördüğümüz sevimli bambinin çevresinde bazı şeyler saklı. Dört bir yanı gözlerimizle tarayalım bakalım, bir diş fırçası, bir kuş, bir balık, bir armut, bir nota ve bir kurbağayı görebilecek miyiz?

Kızı, babasını anlatıyor..

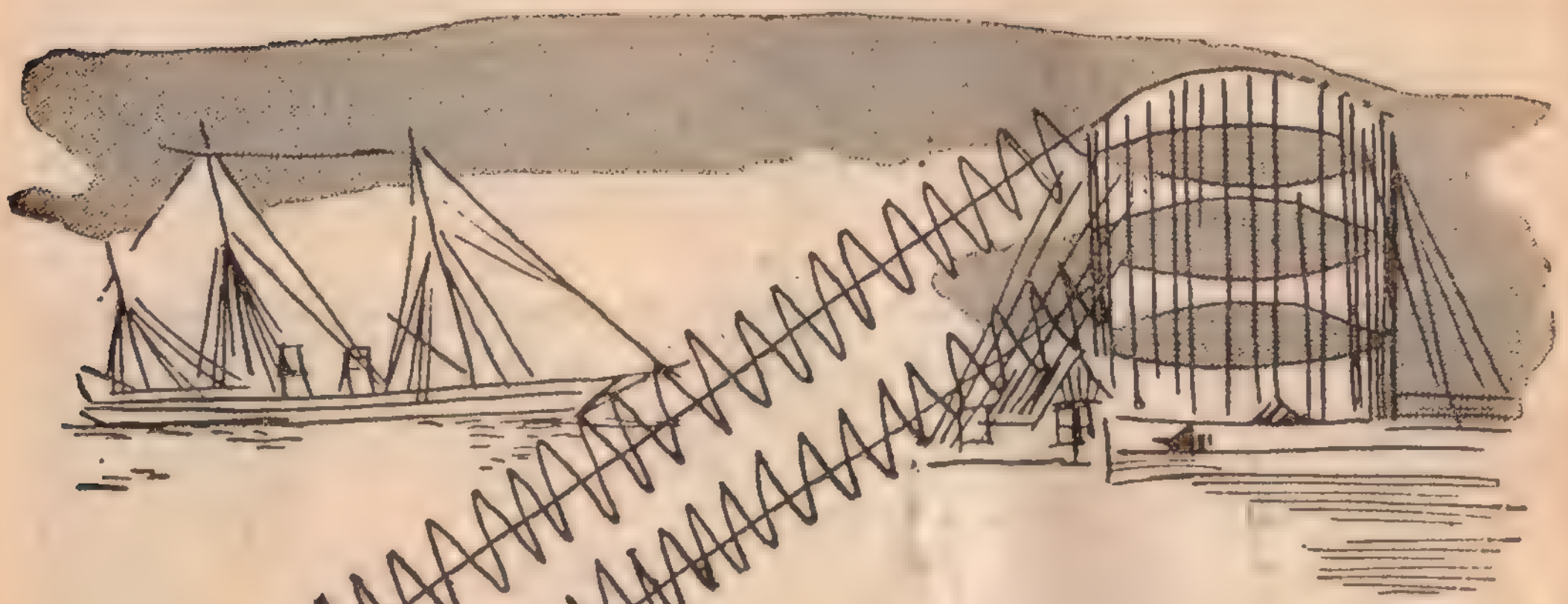

G. MARKONİ kimdi?

Washington'da, Conress kitaplığında kitaplık memuru beni görür görmez, odasındaki gramofona bir plâk koydu. Daha ilk kelimeleri duyunca yüreğim ağzıma geldi. Sâkin, yumuşak sesiyle babam konuşuyordu. 1884 de daha 20 yaşındayken telsizi nasıl bulduğunu anlatıyordu.

Sesi dinlerken, babam gözlerimin önünde. canlandı. Başında kulaklık, âletlerin üzerine eğilmiş, son derecede ciddiydi. İster Roma'da, ister İngiltere'de, ister yatımızla denize açılmış olalım, telsiz odası daima çok önemli bir yerdi. Biz çocuklar ayaklarımızın ucuna basarak, korka korka girerdik oraya. Babam, fizik, kimya gibi bilimlere çok küçük yaşya merak sarmıştı. Onikisindeyken fizik ve kimyayla ilgilenmeye başlamıştı. Bu arada yaşlı, kör bir tel-

grafçıdan «Mors» alfabesini öğreniyordu. Yirmisine gelince, Alman bilgini Hertz'in elektrik deneylerini okudu ve sesleri elektrikle bir yerden bir yere göndermenin yollarını araştırmaya başladı.

1896 Şubatında âletlerini iki bavula doldurup İngiltere'ye geçti. Buluşuna orada değer verileceğini düşünüyordu. Fakat daha gümrükte şüpheci memurlar hiç görmedikleri garip âletleri öylesine didiklediler ki, hepsinin yeniden onarılması gerekti.

İngiliz hükümeti ve bazı zengin kimseler, bu 22 yaşındaki gencin ortaya koyduğu buluşun işe yarıyacağını anladılar. Ondan faydalanarak ileride, denize açılan gemilerle karadan konuşulabileceğini sezdiler.

1897'de bir şirket kuruldu. Babam da buna ortaktı. Daha 23 yaşındayken zengin oluverdi. 1897 de küçük bir adada telsiz istasyonu kuruldu. Adanın 20 km. kadar uzağındaki bir gemiyle konuşulabiliyordu.

Bir yıl sonra, Kıraliçe Viktorya, telsiz istasyonunun bulunduğu adadaki yazlık köşkünde hasta yatan oğluyla, denizde, Kırallık yatından konuşabilmek için köşkle yatın telsizle birbirine bağlanmasını istedi.

Bir sabah Kıraliçe, yazlık köşkün bahçesine telsiz şebekesi kurmaya çalışan babamın selâmını almadan geçer. Çok alıngan bir kimse olan babam, her işi yüzüstü bırakmaya kalkışır. Durum Kıraliçeye bildirilince, «Ne duruyorsunuz» der tarafındakilere «başka bir elektrikçi bulun!» Fakat, «ne yazık ki, İngiliz Markoniler yok, efendimiz» cevabını alır ve hemen babamı yemeğe dâvet eder.

1899 da babam ömrünün en büyük mutluluğunu tadıyordu. Zira onun eseri olan telsizle pek çok kimse ölümden kurtulmuştu. Manş denizinde kayalıklara çarpan bir yolcu gemisinin S.O.S. işaretlerini alan kıyıdaki bir gemi hemen yardımına koşmuştu.

Babam Avrupa ile Amerika arasında telsiz bağlantısı kurmak amacındaydı. 1902'de bunu da gerçekleştirdi. Amerika'dan mors'la verilen işaretler, İngiltere'deki istasyonda duyuldu. 1909 da Nobel fizik ödülünü aldı. Üç yıl sonra, denizdeki gemilerin güvenliğini arttıracak bir radyo üzerinde çalışırken dev gemi Titanik bir buzula çarpıp battı. Titanik telsizle uğradığı felâketi her tarafa tam vaktinde duyurduğundan yüzlerce kişinin hayatı kurtuldu.

Babam, kendi kendini yetiştirmiş bir kimseydi. Alçak gönüllü ve iyi yürekliydi. Çok çalışırdı ve çalışırken kimseyi yanına sokmadı, ama biz çocuklarına bol bol zaman ayırırdı.

Babam 1937'de öldü. Bütün gazeteler, dergiler uzun bir süre hep onunla ilgili yazılar yazdılar. Dünya bilginleri onun bilim önderliğindeki öneminden, çalışkanlığından, derin bilgisinden söz ettiler. Bunlardan en çok hoşuma gideni Londra Times gazetesinin baş yazısıdır. Gazete onu şöyle tanımlıyordu:

«Gelecekteki tarihçiler, 20. yüzyılın ilk yarısını değerlendirirken Gugliepmo Marconi'yi kendi adıyla anılacak, yeni bir çığır açan dâhi olarak anacaklardır.»

---

39. SAYFADAKİ
BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	S	A	M	A	N	Y	O	L	U
2	A	L	İ	▨	▨	A	L	▨	Z
3	M	İ	▨	T	▨	Ş	U	R	A
4	S	▨	K	U	L	A	K	▨	Y
5	U	Z	U	N	▨	M	▨	E	D
6	N	İ	Ş	A	N	A	L	M	A

Bir Italya hikâyesi

SİHİRLİ KARATAŞ

Bir zamanlar, Belasia ülkesinin yanından geçen Sibellone nehri kıyılarında, bir karataş varmış. Bu karataş, dilekleri yerine getirme gücünü taşıyormuş. Ama, bu güçten kimseciklerin haberi yokmuş... Karataş da uzun yıllardır, diğer taşlar arasında unutulur gidermiş.

Günlerden bir gün, Pino ile Nina, bu ülkenin yoksul, fakat iyi yürekli çocukları, nehir kıyısında konuşup oynadıkları sıra, tesadüfen karataşa yaklaşmışlar. Pino :

— «Biliyor musun Nina, bugün Kıraliçe'yi gördüm... Saray yolundan geçerken. Bir kolyesi vardı... Öyle pırıl pırıldı ki, az kalsın gözlerimi kör edecekti ışıltısı...» diye anlatmaya başlamış.

Nina içini çekerek:

— «Benim annemin de Kıraliçe olmasını ne kadar isterdim. Hiç olmazsa nehirde çamaşır yıkamaktan, yorgunluklardan kurtulurdu.» Nina bunları söylerken, yanındaki sihirli karatașı da hafifçe okşamaktaymış. Masal bu ya, Nina'nın annesi, apansız kendini sarayda, taht üstünde buluvermiş... Parıltılı tacı ve giysileri içinde, mutlu ve güzel bir anne!... Ülkenin gerçek Kıral ve Kıraliçe'si de, bir anda yok oluvermişler ortadan. Hiç kimse de onları merak edip ne aramış, ne sormuş. Zaten çok kötü yürekli ve cimri oldukları için kendilerini seven yokmuş.

Küçük kızın annesi, Kıraliçe olunca, hemen ülkenin işlerini halletmeye koyulmuş. Toplantılar, görüşmeler öyle çoğalmış ve uzamış ki, kızını görmesine bile zaman bulamıyormuş. Zavallı Nina, annesinden uzak kalmış. Ne zaman onunla birazcık olsun konuşmak, ya da bir öpücük vermek için yanına gitmeye kalkışsa, ille bir engel çıkarmış önüne... Derlermiş ki Nina'ya:

— «Anneniz Kıraliçe Hazretleri, Prens Piersol ile görüşüyor, daha sonra geliniz Prenses...» Ya da :

— «Kıraliçe Hazretleri, önemli işlerle uğraşmaktadır, Prenses... Kendisini rahatsız edemeyiz.»

— «Daha sonra dönebilir miyim?» diye sorarmış Nina, çekine çekine.

— «Daha sonra bir fabrikanın açılış töreni var. Akşam da bakanlar kurulu toplantısı. Yemekten sonra ise, Kıraliçemiz komşu Kıral'a mek-

tup yazmak zorunda.» Nina, daha fazla dayanamıyarak, küskün ve acılı yatmaya gidermiş. Böyle göz kamaştırıcı yataklarda yatmanın, onca bir önemi, değeri kalmamış artık. İkidebir, eski evlerindeki mutlu günlerini, annesinin her akşam uyurken onu öpüşünü düşünür dururmuş.

Fakat bir sabah, Kıraliçe, toplantı salonunun penceresinden dışarıyı gözlerken, nasılsa kızını görmüş. Nina, bahçenin bir köşesine çekilmiş, üzgün, yalnız oturuyormuş. Bakanlara dönerek :

— «Baylar, Kıraliçelik yapayım derken, az daha annelik görevlerimi unutuyordum... Hemen çaresine bakmalıyım. Özür dilerim.» demiş.

Derhal salondan çıkmış. Küçük kız, annesinin koşarak ona doğru geldiğini görünce, herşeyi unutarak:

— «Anneciğim, n'olur, her zaman benimle kal...» demiş, kollarına atılmış.

— «... Eskisi gibi ol. Yalnız benim annem olarak görmek istiyorum seni!»

Kıraliçe, bu sözlerden duygulanarak, içini çekmiş :

— «Yavrum benim! Ne çok mutluydum önceleri... Nehirde çamaşır yıkadığım sıralar. Fakat, Belasia halkı, ben başlarına geçeli çok değişti. Onları kötü bir Kıralın eline bırakamam artık... Yazık olur.» demiş. Nina bir an düşünmüş... Sonra :

— «Belki bir şeyler yapabilirim... Sen, gel benimle.»

Elele tutuşarak, anne-kız, ülkeden uzaklaşmış ve nehrin kıyısına varmışlar. Uzaktan, bir genç görmüşler... Oturmuş, balık ağlarını onarıyormuş. Bu genç, Nina'nın arkadaşı Pino imiş. Kız annesine dönerek:

— «Pino'yu tanıyor musun, Anne? Çok becerikli, gözü pek ve dürüst bir genç. Onun Kıral olmasını ister misin ?»

— «Ah... Tabiî isterim yavrum. Bu kadar güçlü ve kabiliyetli olduktan sonra, neden olmasın. Sayesinde içim de rahat eder.»

— «Buna çok sevindim, Anneciğim. Ben de istiyorum... Ve öyle sanıyorum ki, daha önce benim isteğimi yerine getiren bu sihirli karataş, şimdi de dileğimizi gerçekleştirir.»

Bir anda Pino, sarayda, kendini Kıral olarak, bakanlar arasında bulmuş. Oturmuş, memleket sorunlarını görüşüyormuş. Kısa sürede herşey düzene girivermiş. Fakat, bütün bu işleri yanında Pino, Nina'yı unutmamış.

Kız yeniden, nehrin yakınındaki eski evine, annesi ile birlikte yaşamaya dönmüşmüş. Genç Kıral, onları saraya çağırarak, uzun yıllardan beri sevdiği güzel Nina'ya, evlenme teklif etmiş. Pino'yu sevdiği için, Nina da bunu kabul ederek, ikinci defa saraya, bir gerçek Kıraliçe olarak dönüp, yerleşmiş. Annesi de her zaman Nina'nın yanında kalıyormuş artık...

Sihirli karataşa gelince, o, uzun yıllardan sonra, suların altında kalmış... Ve bir daha da hiç kimse, onu bulup çıkaramamış...

Gülelim

Bir hanım hava yolları danışma bürosuna telefon etti:

— İstanbul - Van arası uçakla kaç saattir acaba?

— Bir dakika efendim..

— Teşekkür ederim.

•

Ali: Öğretmenim, verdiğiniz toplamayı tam on defa yaptım.

Öğretmen: Aferin sana Ali!

Ali: İşte bu da o toplamanın on ayrı cevabı.

•

Gül: Günlerdir hiç uyumuyorum.

Ayşe: Vah! Vah! Öyleyse şimdi uykusuzluktan ayakta duracak halde değilsin?

Gül: Yoo! Geceleri uyuyorum ya!

GEÇEN SAYIDAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Ç	A	K	I	▨	K	A	R	E
2	A	Y	▨	▨	N	A	T	A	S
3	L	▨	E	L	A	R	E	N	K
4	A	Z	▨	A	L	I	S	▨	I
5	R	▨	O	H	▨	S	▨	U	M
6	S	A	T	▨	Y	A	N	▨	O
7	A	S	L	A	▨	R	▨	A	L
8	A	Y	A	▨	T	A	▨	N	A
9	T	O	P	R	A	K	L	A	R

Mehmet Ali & Akşamsefası

Yeni Ajans : 32

HAYVAN DOSTLARI

Mert Özbakkal

Serpil Yücesoy

Levent Özbakkal

Altan Erken

Muallâ Eyol

Orhan Ozan

Cemal Dayıoğlu

Nur Fertan

Serap Çınık

Hacer Geray

Aylâ Eyol

Füsun Zaman

Nakiye Erser

Ali Tipi

Füsun Taş

Mehmet Ali & Aksan Erşan

KARAKEDİ ŞÖLENİ

HAZIRLAYAN : SELMA EMİROĞLU-AYKAN

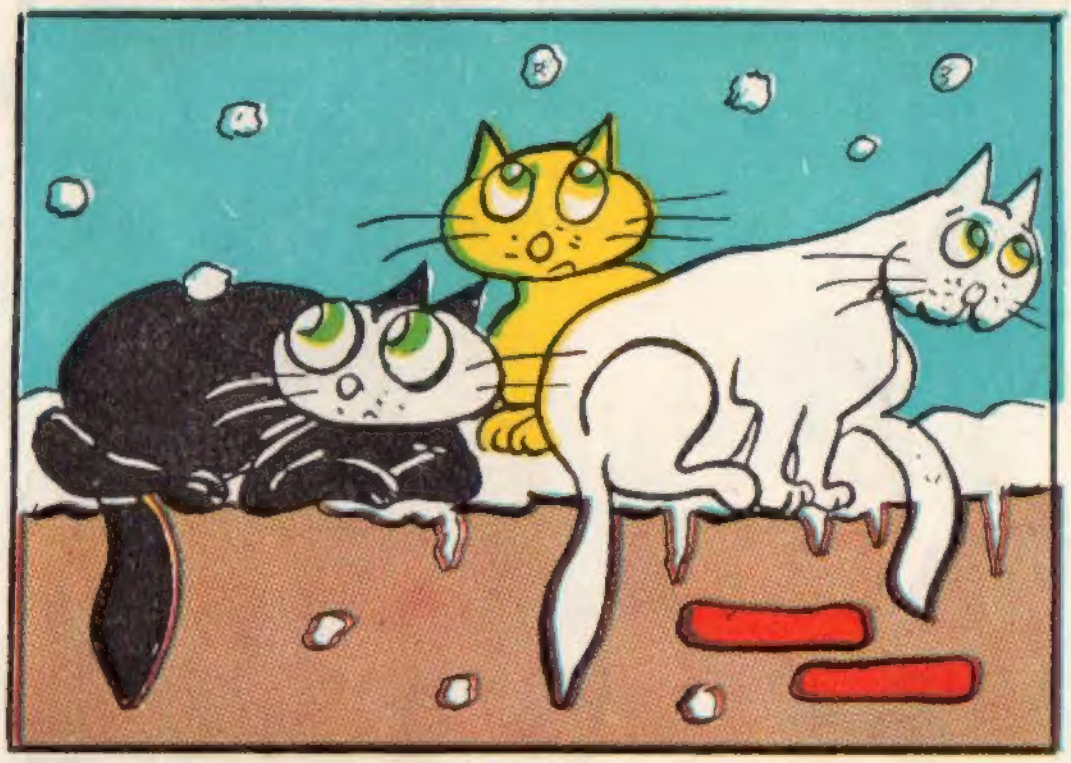

Böyle Yılbaşı mı olur, açlıktan öleceğiz,
El'âlem eğlenirken, biz burda donacağız!

Bak, elinde balıklar, bir de içki şişesi;
Eğlenceden dönüyor, Altan'ın Eniştesi

İşte sızdı, sızıyor, şimdi yere düşecek,
Lüferlerin kokusu beni deli edecek!..

Kısmet bizeymiş meğer, ne yapalım Enişte,
Yılbaşı kutluyoruz, biz de sâyende işte!.

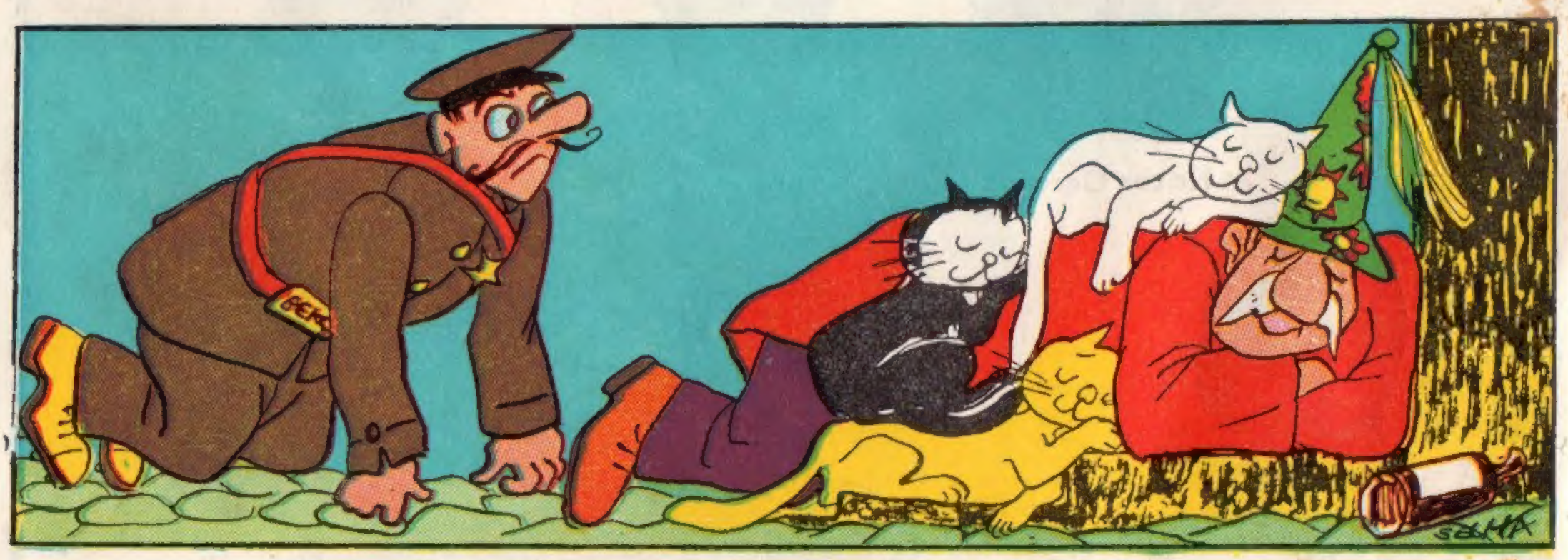

Çok sarhoşa rastladık, böylesi görülmedi,
Hiç kimse yeni yıla bunlar gibi girmedi!...

Doğan Kardeş Yapı ve Kredi Bankasının bir kültür hizmetidir.